

از دل تحریم تا قله خودکفایی

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و چهارم | شماره ۱۲۱۷ | دوشنبه ۲۴ آذر ۱۴۰۴ | ۲۴ جمادی‌الثانی ۱۴۴۷ | ۱۵ دسامبر ۲۰۲۵ | ۱۶ صفحه

معاون سیاسی سپاه

حل مشکلات بدون حمایت از دولت ممکن نیست

فرمانده کل سپاه از آمادگی کامل نیروهای مسلح خبر داد

پاسخ سخت‌تر و کوبنده‌تر خواهد بود

رهنمود

رهبر معظم انقلاب

ایران در حال پیشرفت است

رهبر معظم انقلاب در سالروز میلاد پر برکت حضرت فاطمه زهرا(س)، در حسینیه امام خمینی (ره) و در حضور هزاران نفر از محبان اهل بیت(ع) به ایراد سخنرانی پرداختند که در ادامه گزیده بیانات ایشان آورده می شود.

_ صد سال است که سعی غربی‌ها، این است که هویت ملت ایران را تغییر بدهند؛ رضاخان قدم اول را برداشت، [اما] موفق نبود؛ بعدی‌ها سیاستمداران‌تر حرکت کردند، کارهایی کردند، [اما] موفق نشدند؛ انقلاب اسلامی هم آمد همه را شست، ریخت بیرون. در هر صورت، در همه این موارد، مقاومت لازم است. گفتیم مقاومت یعنی چه؟ یعنی تاب‌آوری، پایداری، ایستادگی، تسلیم نشدن، عامل فشار را ناکام گذاشتن؛ این معنای مقاومت است. اینکه امروز ما دانسم دم از جبهه مقاومت می‌زنیم یعنی این؛ یک روز فقط ایران بود، امروز به کشورهای منطقه و حتی در مواردی به کشورهای خارج از منطقه توسعه پیدا کرده؛ مقاومت بتدریج گسترش پیدا کرده است.

_ امروز ما فراتر از درگیری‌های نظامی در کانون یک درگیری تبلیغاتی و رسانه‌ای هستیم؛ با چه کسی؟ با یک جبهه وسیع، ما در جنگ تبلیغاتی قرار داریم، در جنگ معنوی قرار داریم، دشمن فهمید که تصرف این مُلک و این خاک و این سرزمین الهی و معنوی با ابزار فشار و ابزار نظامی امکان ندارد. فهمید که اگر بخواهد تصرفی بکند، دخالتی بکند، موفقیتی پیدا کند باید دل‌ها را تغییر بدهد، باید مغزا و فکر ها را عوض کند.

_ ما در مسائل نظامی، آرایش صفوفمان بستگی دارد به هدف دشمن؛ وقتی می‌بینیم دشمن به یک نقطه‌ای می‌خواهد حمله کند، نوعی آرایش نظامی میگیریم که دشمن را ناکام کنیم؛ این کار در باب تبلیغات باید انجام بگیرد. آرایش تبلیغاتی بایستی به سمتی برود که دشمن درست همان سمت را هدف قرار داده، و آن عبارت است از معارف اسلامی، معارف شیعی و معارف انقلابی؛ دشمن اینها را هدف قرار داده؛ باید در مقابل اینها ایستاد.

_ یک توصیه این است که در مواجهه‌ی با دشمن، به دفاع از آنچه او شبهه‌آفرینی میکند اکتفا نکنید. البته دفاع لازم است، باید شبهه‌آفرینی دشمن را رد کرد لکن دشمن نقطه‌ضعف زیاد دارد؛ آن نقطه‌ضعف‌ها را هدف قرار بدهید، به آنها هجوم بیاورید.

_ هدف دشمن این است که بتدریج مردم را از یاد انقلاب، از یاد هدف انقلاب، از یاد کارهایی که در انقلاب شد، از یاد امام انقلاب منصرف کند؛ برای این دارند کار می‌کنند، دارند تلاش می‌کنند؛ میلیاردها خرج می‌کنند؛ برای اینکه ذهن جوان ایرانی را تغییر بدهند.

_ به توفیق الهی جمهوری اسلامی در حال پیشرفت است. کمبود زیاد داریم؛ اشاره کردند به گرد و غبار خوزستان؛ این یکی از کوچک‌ترین‌هایش است. کمبودهای بیشتری هم در کشور وجود دارد اما کشور دارد جلومی‌رود. ملت ایران دارند روزبه‌روز برای اسلام آبرو درست می‌کنند، نشان می‌دهند که اسلام یعنی ایستادگی، اسلام یعنی قدرت، اسلام یعنی صدق و صفا، اسلام یعنی خیرخواهی و عدالت‌خواهی؛ این‌ها را ملت ایران دارند بتدریج نشان می‌دهند.

عزیز غضنفری

عضو شورای سیاست‌گذاری صبح صادق

عزیز غضنفری

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار اخیر خود با مداحان، با اشاره به سخنان یکی از مداحان درباره مشکل گرد و غبار خوزستان فرمودند: «این، از جمله کوچک‌ترین مشکلات است و کمبودها و مشکلات در سراسر کشور زیاد است، اما ملت روز به روز با ایستادگی، صدق و صفا و خیرخواهی و عدالت‌خواهی، برای اسلام و ایران آبرو و قدرت ایجاد می‌کند و به توفیق الهی، کشور در حال حرکت، تلاش و پیشرفت است.»

کافی است قدری از تحولات جاری نظام بین‌الملل فاصله بگیریم و از زاویه‌ای دورتر به شرایط جاری جهان و منطقه و ایران نگاه کنیم، آن وقت متوجه حقایقی خاص و متمایز مرتبط با امنیت ملی و پروژه توسعه و پیشرفت ایران خواهیم شد. بعد از یک دوره آشوب و ناامنی در جهان، طبق روال و تجربه تاریخی، قدرت‌های بزرگ تلاش می‌کنند قواعد و چارچوب‌های مورد نظر خودشان را در جهان تحمیل و تثبیت کنند؛ از این‌منظر، در جهان‌بلوک‌بندی جدیدی در حال ایجاد شدن است. در یک طرف ماجرا آمریکا و ترونیکای اروپا قرار گرفته‌اند. در سمت دیگر نیز چین و روسیه در حال ادراک جدید و مشترک از تحولات سرنوشت‌ساز کنونی هستند. در اسناد امنیت ملی آمریکا، چین، روسیه و ایران به منزله تهدیدهای فوری آمریکا در نظر گرفته شده‌اند. آمریکا به خوبی درک کرده است که چین با طراح‌ی هوشمندانه در حال پیشروی اقتصادی در نظام بین‌الملل است. در این میانه پرسش اساسی و سرنوشت‌ساز آن است که ایران در کجای این مناقشات واقع شده و چه نسبتی با وضعیت کنونی دارد؟ آمریکایی‌ها یکی از راه‌های کنترل تهدید شماره یک، یعنی چین را تجزیه و اگر نشد تسلیم تهدید شماره سه، یعنی ایران می‌دانند. ایران

احسان بهاری

خبرنگار

دیدار «ولادیمیر پوتین» و «مسعود پزشکیان» در حاشیه اجلاسی با محوریت صلح، یکی از برجسته‌ترین صحنه‌های سفر سه روزه رئیس‌جمهور ایران به آسیای مرکزی بود؛ سفری که از قزاقستان آغاز شد، با امضای اسناد همکاری دو جانبه همراه بود و سپس با عزیمت به ترکمنستان ادامه یافت. در این میان، گفت‌وگوی تهران و مسکو که در جمعه هفته گذشته رقم خورد نه‌تنها به‌دلیل جایگاه دو طرف، بلکه به واسطه شرایط خاص بین‌المللی، واجد معنا و پیام‌های چندلایه بود. پزشکیان در دیدار با رئیس‌جمهور روسیه، بر عزم تهران برای عملیاتی‌شدن توافقات پیشین تأکید کرد و از مسکو خواست که روند اجرای این توافقی‌ها را تسریع و نهایی کند. اشاره مستقیم به پروژه‌هایی چون کریدور شمال- جنوب و مسیرهای شرق به غرب، نشان می‌دهد نگاه دولت ایران در این مقطع، معطوف به فعال‌سازی ظرفیت‌های معطل‌مانده در همکاری‌های راهبردی با روسیه است. در مقابل، پوتین با توصیف روابط دو کشور به‌عنوان روابطی روبه‌گسترش، از افزایش ۱۳ درصدی مبادلات تجاری در سال گذشته و رشد ۸ درصدی در ۹ ماهه نخست سال جاری سخن گفت و از بررسی همکاری‌ها در حوزه انتقال گاز و برق خبر داد؛ حوزه‌هایی که به‌طور سنتی در زمره پیشران‌های اصلی همکاری‌های تهران- مسکو به شمار می‌آیند.

و جغرافیای ایران اسلامی نقطه موازنه‌ساز در منطقه به‌شمار می‌آید. مرکز ثقل و پایه راهبردی و تمدنی تحمیل جنگ به ایران در اواخر خردادماه را باید از این منظر نگریست. تسلیم یا تجزیه جغرافیای ایران، منافع اقتصادی چین را در منطقه به مخاطره می‌افکند؛ چیزی که برای آمریکایی‌ها منفعت بزرگ به‌شمار می‌آید. از دیگر سو تمایل آمریکایی‌ها مبنی بر بازگشت به پایگاه بگرام افغانستان در همین چارچوب قابل بررسی است. آنان در صدد تقرب به حوزه عمل سیاسی و اقتصادی چینی‌ها هستند.

در سمت دیگر این صف‌آرایی، درک روسیه و چین آن است که راه رسیدن به منافع ملی خود را مقابله با سیاست‌ها و رفتارهای دولت آمریکا و برخی دولت‌های غربی می‌دانند. در کشاکش این معادلات جهانی، زمینه‌های تقویت روزافزون قدرت جمهوری اسلامی ایران و یکپارچگی جغرافیایی ایران تقویت می‌شود. توسعه همکاری‌های اقتصادی و دفاعی ایران با روسیه و چین و تأکید بر توسعه کریدورهای ارتباطی در همین چارچوب قابل بررسی و ارزیابی است. همچنین حمایت‌های سیاسی و امنیتی متمایز روسیه و چین ظرف چند ماه اخیر و خاصه از مقطع آغاز غائله اسنپ‌ک از سوی ترونیکای اروپا، در همین راستا ارزیابی می‌شود. جغرافیای سیاسی و اقتصادی ایران هیچ‌گاه برای قدرت‌های بزرگ جغرافیایی خنثی نبوده است. این را تجربه جنگ جهانی اول و دوم نیز به ما گوشزد می‌کند.

البته موقعیت سیاسی ایران کنونی هرگز به مثابه گذشته نیست. ایران امروز به دلیل قرار گرفتن در مرکز ثقل بلوک ضد استکباری، قدرت و اقتدار خود را از حیث گفتمانی در سطح منطقه و به تعبیر رهبر حکیم انقلاب اسلامی فراتر از منطقه توسعه داده است. کمیت و کیفیت انتخابات عراق نشان داد، مقاومت یک جریان اصیل و ریشه‌دار در منطقه است. حماقت تمام عیار رژیم صهیونیستی و حمله نظامی به دوحه، درک اعراب از ماهیت شرارت‌آمیز رژیم صهیونیستی را وارد هر مرحله

سر مقاله

ورای کمبودها

تازه‌ای کرده است. در جنگ ۱۲ روزه درک راهبردی پاکستان و شورای همکاری خلیج فارس به طرز شگفت‌انگیزی به سمت حمایت از ایران به منزله یک ضلع اساسی موازنه قوا در منطقه سامان پیدا کرده است. برای منافع ملی روسیه، چین و پاکستان و حتی دولت‌های ضلع جنوبی خلیج فارس، بسا وجود پاره‌ای از اختلافات، آلترناتیو جمهوری اسلامی که ایرانی تجزیه شده و آنچه از آن باقی مانده سازشکار با غرب عمل خواهد کرد، چیزی شبیه کابوس است و برای آنان دهشتناک به نظر می‌آید. مؤلفه‌های امنیت ملی ایران پس از جنگ ۱۲ روزه و نسبت آن با قدرت‌های شرقی عضو دائم شورای امنیت و نیز کشورهای همسایه به‌سمت اقتدار روزافزون ایران سامان یافته است. از آن سو ظرفیت‌های اقتصادی و جغرافیایی ایران، چیزی نیست که برای قدرت‌های اقتصادی دنیا کم اهمیت باشد؛ جنگ ۱۲ روزه که دشمنان تصور می‌کردند باعث تجزیه یا دست‌کم مهار بنیادین ایران خواهد شد، با هدایت رهبر معظم انقلاب اسلامی و اهتمام بخش‌های گوناگون کشور، تمهیدات پیشرفت‌یستر کشور را فراهم کرده است. معماری نوین دفاعی و امنیتی و بازطراحی جدید و ارتقای توان نظامی کشور نتیجه جنگی بود که دشمنان به نتایج آن امید بسیار بسته بودند.

خطای بزرگ و نابخشودنی در وضعیت کنونی تلاش برای تشدید منازعات سیاسی در داخل و لطمه زدن به راهبردی است که رهبر حکیم انقلاب اسلامی آن را «اتحاد مقدس» نامیدند. ساماندهی جنبه‌های خارجی و منطقه‌ای امنیت ملی ایران و هموارتر شدن راه‌های پیشرفت اقتصادی کشور خارج از توان و اراده آمریکایی‌ها در حال تثبیت شدن است. به هم ریختگی در داخل و تلاش بر برخی عناصر کم‌مایه سیاسی و گشودن هجمه به نظام سیاسی و وحدت ملی حقیقتاً مایه نگرانی جدی است و اینجا دقیقاً همان چیزی است که دشمن به آن امید دوخته است؛ از این مهم‌تر آثار و نشانه‌های تقابل با دولت که رهبر معظم انقلاب به صورت مستمر همه را به حمایت از آن توصیه می‌کنند،

همکاری برای آینده!

سیاسی رشد نکرده‌اند. بخشی از این وضعیت به رویکرد برخی از جریان‌های غربگرا در داخل دو کشور بازمی‌گردد؛ رویکردهایی که در تضاد با نگاه رئیس‌جمهور، توسعه روابط با روسیه و چین را کم‌فایده تلقی می‌کنند و چشم به غرب دارند. نتیجه چنین نگاهی، باقی‌ماندن توافقی‌ها روی کاغذ و کندی در اجرای پروژه‌های مشترک است. این در حالی است که پروژه‌هایی مانند راهگذر شمال- جنوب، جذب سرمایه روسیه در بخش انرژی، همکاری‌های هسته‌ای و ایجاد نیر وگاه‌های برق‌آبی در سواحل جنوبی ایران، همگی نیازمند همت مدیریتی و اراده اجرایی هستند.

ترس رژیم صهیونی

بازتاب گسترده سفر پزشکیان در رسانه‌های رژیم صهیونی، به‌ویژه ابراز نگرانی «جروزالم‌پست»، لایه دیگری از اهمیت این تحرک دیپلماتیک را آشکار می‌کند. پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، سرزمین‌های آسیای مرکزی و قفقاز در دکترین اتحاد پیرامونی رژیم صهیونی جای گرفتند و تلاش شد با گسترش روابط با کشورهای مسلمان این مناطق، نفوذ پایداری ایجاد شود؛ از جمهوری آذربایجان گرفته تا قزاقستان، ترکمنستان و ازبکستان. در این- چارچوب، عادی‌سازی روابط برخی از این کشورها با رژیم صهیونی و همکاری‌های گسترده انرژی، معنا پیدا می‌کند. در مقابل، ایران همواره پیوندهای تاریخی، فرهنگی و تمدنی عمیقی با کشورهای منطقه داشته است. تجربه نشان داده است هر زمان توجه ایران به این حوزه کاهش یافته، میدان برای نفوذ رژیم صهیونی بازتر شده و هرگاه تهران حضور فعال‌تری داشته،

به وضوح فرصت‌ها و ظرفیت‌ها را می‌سوزاند؛ تأسف‌بار اینکه در میان آنان برخی افراد و گروه‌های اصلاح‌طلب که از روز اول حامی رئیس‌جمهور بودند نیز دیده می‌شوند! «آغاز جنگ جدید در میانه منازعات و کشمکش‌های داخلی» سناریوی احتملی است که هم اکنون روی میز آمریکا و رژیم صهیونیستی قرار گرفته است.

گزارش‌ها و مستندات دقیقی در دسترس است که نشان می‌دهد آمریکا و رژیم جعلی صهیونیستی در طراحی جنگ تحمیلی اخیر، بر روی ایجاد چند دستگی میان مردم ایران و همراه شدن بخش‌هایی از مردم با آنان حساب ویژه باز کرده بودند. بر اساس برخی گزارش‌ها تصور رژیم صهیونی این بود که به‌مجرد اینکه آنان از طریق هوایی اقدامات شرارت‌آمیز خود را آغاز کردند، تهران و برخی شهرهای دیگر به صحنه حمایت تعدادی مردم از اقدام نظامی آنان تبدیل خواهد شد! معجزه بزرگ این بود که در میانه انبوهی از مشکلات اقتصادی، نه تنها هیچ گونه تجمعی به حمایت از رژیم صهیونیستی به راه نیفتاد، بلکه مردم بزرگ ایران با عبور از همه معضلات و اختلافات و سلاطین، اتحاد ملی را در اوج خود به نمایش گذاشتند.

برخی تحلیل‌ها و حتی قرائن حاکی از آن است که اگر رژیم جعلی صهیونیستی در برآورد خود پیش از آغاز جنگ ۱۲ روزه به این جمع‌بندی می‌رسید که مردم ایران کمترین اعتنایی به آنان نمی‌کنند، شاید اصولاً چنین جنگی آغاز نمی‌شد. وقتی این- چند جمله را کنار یکدیگر می‌گذاریم، به این نکته بسیار مهم پی می‌بریم که تأکید مجدد رهبر معظم انقلاب اسلامی درباره تحکیم وحدت ملی و حمایت از رئیس‌جمهور و دولت در روز پنج‌شنبه، ششم آذرماه یک توصیه معمولی نیست، بلکه راهبردی دقیق و تعیین‌کننده، برخاسته از یک تجربه بزرگ و تاریخی و نیز راهکاری اساسی و سرنوشت‌ساز برای دفع شرارت‌های احتمالی آینده دشمنان و مهم‌تر هموار شدن مسیر پیشرفت همه‌جانبه کشور به شمار می‌آید.

این نفوذ محدودتر شده است. از این زاویه، توسعه روابط ایران با آسیای مرکزی، علاوه بر ابعاد اقتصادی و سیاسی، واجد یک کارکرد پدافندی نیز هست؛ کارکردی که در سفرهای دیپلماتیک و دیدارهایی از جنس گفت‌وگوی پزشکیان و پوتین، به‌صورت عینی خود را نشان می‌دهد.

سفر سه روزه

در پایان هم باید به این موضوع اشاره کرد که ترکمنستان برای ایران یک همسایه معمولی نیست. کشوری است که در میانه قالب ژئوپلیتیک آسیای مرکزی نشسته است؛ نقطه‌ای که هر قدرت منطقه‌ای یا جهانی، برای دسترسی پایدار به انرژی، ترانزیت و بازارهای اوراسیایی به آن نیاز دارد. مرز ۹۹۲ کیلومتری با ایران و دسترسی مشترک به دریای خزر، این کشور را به طبیعی‌ترین دروازه ایران برای ورود به آسیای مرکزی تبدیل می‌کند. همین موقعیت موجب شده که هرگونه تعامل میان تهران و عشق‌آباد، به‌طور مستقیم بر مسیرهای حمل‌ونقل منطقه، کریدورهای شمال- جنوب، و تجارت ایران با اوراسیا تأثیر بگذارد.

سفر پزشکیان از آن رو مهم است که در زمانه‌ای انجام می‌شود که اهمیت کریدورها و مسیرهای ترانزیتی به اوج خود رسیده است. قزاقستان، ترکمنستان و ایران سه‌ضلعی یک مسیر زمینی- دریایی هستند که آسیا را به اروپا متصل می‌کند. تجربه موفق خط آهن قزاقستان- ترکمنستان- ایران نشان می‌دهد این سه کشور می‌توانند جریان تجارت را در منطقه تغییر دهند.

یعقوب ربیعی

کارشناس سیاسی

ایامی که گذشت تحرکات تروریست‌های تجزیه‌طلب و تروریستی در منطقه شرق کشور نمود متفاوتی پیدا کرد. از یک سو شاهد بودیم که وابستگان به این گروهک‌های تروریستی و تجزیه‌طلب اعلام کردند با چند گروهک دیگر ادغام شده و یک گروه جدید را سازمان داده‌اند. خبر دوم شهادت چهار نفر از رزمندگان قرارگاه قدس نیروی زمینی سپاه در حین انجام مأموریت و حراست از شرق کشور بود. این موضوع را که چه چیزی در این گروهک‌های تروریستی در حال طی شدن است، باید در یک چارچوب تحلیلی منسجم دید:

این مدل قدیمی است

در دهه ۷۰ میلادی طنزی علیه مارکسیست‌ها وجود داشت که این گروه‌ها اگر از سه نفر تعدادشان افزایش یابد بلافاصله نفر سوم اعلام استقلال کرده و یک گروهک جدید خلق می‌کند. گروهک‌های تروریستی شرق و غرب ایران هم از این جنس هستند. جیش العدل، جندالله، انصارالفرقان، حرکت انصار و ... اسامی متفاوتی هستند که در سال‌های اخیر در عملیات‌های تروریستی تجزیه‌طلبانه شنیده‌ایم. این گونه رفتارها را می‌توان در امروز سوریه و در پیشینه گروه‌های تکفیری از زمان حضور در افغانستان و جنگ

رضا صارمی راد

کارشناس مسائل بین‌الملل

سند راهبرد امنیت ملی آمریکا در حالی منتشر شد که ترامپ در دوره اول خود فاقد هیچ راهبردی بود؛ این امر نشان می‌دهد ترامپ در دوره دوم خود سعی دارد که در چارچوب مشخص تری حرکت کند. سند راهبردی پیشین امنیت ملی آمریکا در سال ۲۰۲۲ در دولت «بایدن» منتشر شد که در آن بزرگ‌ترین تهدید برای آمریکا تا سال ۲۰۳۰ کشور «چین» اعلام شده بود.

سند دکترین امنیت ملی آمریکا که به تازگی منتشر شده است، شامل بخش‌های گوناگونی است که در اینجا به برخی از قسمت‌های آن پرداخته می‌شود. هسته مرکزی دکترین امنیت ملی ترامپ باز تعریفی از نقش آمریکا در نظام بین‌الملل است؛ یعنی گذار از الگوی رهبری جهانی مبتنی بر نهادگرایی و ائتلاف‌های پایدار به منطق رقابت آشکار قدرت‌ها و پیشینه‌سازی منافع ملی است. نخستین محور سند، پذیرش بازگشت رقابت قدرت‌های بزرگ به منزله واقعیت اصلی سیاست

ائتلاف زامبی‌ها

با شوروی جست. یکی از علت انشعاب‌ها و نام عوض کردن‌ها را باید در اختلافات دانست. از قدیم می‌گفتند دو پادشاه در اقلیمی نگنجند، در گروه‌های تجزیه‌طلب هم تروریست‌ها همیشه دشمن ورقیب یکدیگر بوده‌اند و در یک اقلیم نگنجیده‌اند.

تشت رسوایی از بام افتاد

وقتی تشت رسوایی یک گروهک تروریستی از بام بیفتد، یک روزه اسمش را از جیش‌الظلم به اسم دیگری تغییر می‌دهد. تأسف‌بارتر و رقت‌بارترین اسمی هم که این گروه‌ها می‌توانند خلق کنند، اسمی برگرفته از مردم است. از آن جهت رقت بار است که در شهدای تروریستی حمله به دادگستری زاهدان اینها به نوزاد و پیرزن بلوچ هم رحم نکردند و در حمله ۲۰ آبان تمام شهدا از برادران اهل تسنن بلوچ بودند. این رفتارها همیشه ساری و جاری بوده است. تغییر نام را باید برای فرار از آن پیشینه پلید و کثیف دانست. خوب یادمان هست که همین محمد جولانی و هم قطارانش یک روز اسم گروه‌شان را جبهه‌النصره گذاشتند، یک روز جیش الفتح، یک روز جبهه فتح شام، امروز هم تحریرالشم.

دوره‌می تروریستی

حالا چه شده که یک شبه تروریست‌ها با آن سابقه عجیب و غریب به قول خودشان ائتلاف کرده‌اند؟ اگر بخواهیم از این گروه‌های تروریستی چه در شرق و چه در غرب سخن بگوییم، اول باید مشخص کنیم که آنها در پدیده‌های سیاسی و امنیتی یک متغیر یا یک بازیگر مستقلند یا یک متغیر و بازیگر وابسته؟ دومین گزینه درست است. گروه‌های تجزیه‌طلب چه در شرق و چه در غرب در سال‌های اخیر یک بازیگر و متغیر وابسته

به آمریکایی‌ها و صهیونیست‌ها شده‌اند و از سلاح تا منابع مالی و اطلاعاتی‌شان از سوی صهیونیست‌ها و آمریکایی‌ها تأمین شده است. در گام دوم باید گشت و دید که چه جریان یا جریان‌هایی تلاش دارند که تروریست‌ها را زیر یک سقف جمع کنند؟

چکمه روی زمین

ما در عملیات‌های نظامی عبارتی داریم به نام «earth booton» یا چکمه روی زمین. هر نیروی مهاجمی برای به ثمر رسیدن تهاجم خودش به نیروی زمینی‌ای نیازمند است تا بتواند به اهدافش برسد. «مهدوی» معاون وزیر اطلاعات، مدتی پیش از کشف دستورالعمل ۱۲ ماده‌ای تصرف شهرها در جنوب شرق کشور خبر داده و گفته بود که ایسن گروهک‌ها در جنگ ۱۲ روزه تلاش داشتند حتی برای چند ساعت پرچم خود را بر یک شهر برافرازند. حالا که صهیونیست‌ها در جنگ ۱۲ روزه ناکام مانده‌اند، تنها راه برای بازگشت ناامنی در ایران، استفاده از تجزیه‌طلبان و تروریست‌های شرق و غرب کشور است. به صورت آشکار و عیان می‌توان ردپای صهیونیست‌ها در رفتارهای اخیر تجزیه‌طلبان و تروریست‌ها را مشاهده کرد.

سندی برای نوکری

سند امنیت ملی آمریکایی‌ها در سال ۲۰۲۵ منتشر شد. کارشناسان معتقدند، نام ایران و غرب آسیا در این سند کمرنگ‌تر و کم تعدادتر شده است؛ اما مطمئناً کمرنگ شدن به معنای رنگ باختن سیاست خارجی آمریکایی‌ها در منطقه نیست. آمریکایی‌ها تلاش دارند به موازنه از راه دور و نیابتی روی بیاورند. نیروهای پراکسی یا نیابتی آمریکایی‌ها از امروز بر برخی مرتجعان منطقه، صهیونیست‌ها و نیروهای تکفیری و تروریستی

هستند. حالا می‌توان خوانشی واضح‌تر و عیان‌تر ارائه داد که آنچه در شرق و غرب کشور در حال رخ دادن است، حرکتی از سوی صهیونیست‌ها و آمریکایی‌ها مبتنی بر استفاده از نیروهای مزدور است.

منطقه علیه تروریسم

این روزها، نیروهای تکفیری و تروریست‌ها به عنوان نیروهای نیابتی در حال تلاشند. برای نمونه، رقبای پاکستان از گروهک‌های تروریستی در بلوچستان مانند ارتش آزاد بلوچستان موسوم به BLA برای ترور و حرکت‌های انتحاری استفاده می‌کنند. این خطرهای مشترک برای پاکستان، عراق، افغانستان، ایران و... باعث شده است که یک همگرایی بین این کشورها برای بر هم زدن و از بین بردن تروریست‌ها به وجود بیاید. این همگرایی در جنگ ۱۲ روزه باعث شد که هیچ کدام از گروه‌های تروریستی نتوانند حرکت مؤثری علیه امنیت ملی ایران داشته باشند و حرکت‌های‌شان در نطفه خفه شد. حالا هم می‌توان دید که این همگرایی‌ها روز به روز جدی‌تر و عیان‌تر می‌شود.

درس خوب کاظمی‌ها و پاکپورها

در مقطع زمانی سال‌های ۷۴ تا ۷۵، شهید کاظمی در مقام فرماندهی قرارگاه شمال غرب نیروی زمینی سپاه، عملیاتی علیه گروهک‌های تروریست و تجزیه‌طلب در عمق خاک عراق اجرا کرد که سال‌ها کشور را از وجود ناامن‌ساز اینها محافظت کرد. این رفتار در سال ۱۴۰۱ هم به دستور سردار پاکپور و همزمانش به صورت قاطعانه انجام شد. قطعاً تجربه دیروز و همگرایی امروز بین دولت‌ها و ملت‌ها می‌تواند به فرصت خوبی برای مواجهه با تروریست‌ها بدل شود. تروریست‌ها به زودی ضربه شست قدرتمند ایران را احساس خواهند کرد.

اقدامات نه به تغییر رفتار ایران خواهد انجامید و نه نفوذ منطقه‌ای ایران را محدود می‌کند؛ در عوض عقب‌نشینی نظامی آمریکا از عراق و سوریه میدان بیشتری را برای جبهه مقاومت فراهم می‌کند. کاهش تعهد نظامی مستقیم و تأکید بر خروج از جنگ‌های بی پایان در غرب آسیا اگرچه در داخل آمریکا جذاب است، در سطح منطقه آمریکا را از یک هژمون نظم‌ساز به بازیگری در مدیریت حداقلی بحران‌ها تقلیل می‌دهد.

در سند راهبرد امنیت ملی آمریکا به بخش‌های دیگری از جمله اتحادیه اروپا، چین و روسیه پرداخته شده است که در مجال دیگری بررسی خواهد شد. به عبارتی، دکترین ترامپ به جای آنکه سدی در برابر افول باشد به کاتالیزور آن تبدیل می‌شود که با تضعیف نظام انسجام داخلی و شبکه ائتلاف‌های خارجی همان عواملی را فرسوده می‌کند که می‌توانستند روند افول را کند کنند. مونروئه جدید که همان بازگشت تمرکز به نیمکره غربی است و بخش زیادی از دکترین ترامپ را تشکیل می‌دهد، به جای بزرگ کردن دوباره آمریکا، این کشور را به یک قدرت غیر هژمون تبدیل می‌کند؛ روندی که در واقع مهر تأییدی بر چندجانبه‌گرایی در صحنه بین‌الملل است.

پایان دوران تک‌قطبی!

واشنگتن بر کاهش حضور نظامی مستقیم و اگذاری مدیریت بحران‌ها به متحدان منطقه‌ای و استفاده گزینشی از فشار سخت علیه بازیگران نامطلوب استوار است. به جای پروژه مهندسی نظم لیبرال با محوریت مداخله فعال آمریکا یک الگوی مدیریت بحران در دستور کار قرار گرفته است؛ الگویی که حاکی از انصراف برای احیای نظم آمریکا محور و پذیرش چندقطبی شدن میدان قدرت‌های منطقه‌ای است. در واقع، تمرکز سیاست ترامپ در غرب آسیا بر ایجاد موازنه نیابتی میان بلوک عبری-عربی در برابر محور مقاومت است.

هدف اعلامی، کاهش تنش از طریق همگرایی متحدان است؛ ولسی در عمل شکاف‌های ژئوپلیتیکی را در قالب جدید بازتولید می‌کند و واشنگتن را به یکی از قطب‌های درگیری مبدل می‌سازد. طبق این سند راهبرد دولت آمریکا در منطقه غرب آسیا سیاست فشار حداکثری بر جمهوری اسلامی ایران است که با خروج از برجام و تحریم‌های شدید دنبال می‌شود. البته این

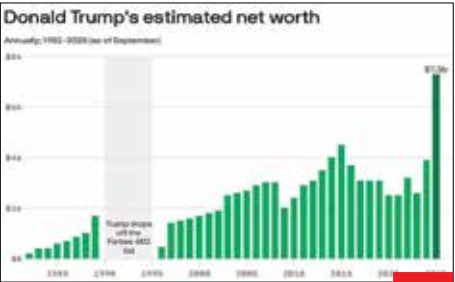
عکس و مکث

قاتلان دور یک میز/ مریم رجوی قاتل ۱۷ هزار ایرانی در پارلمان اروپا سخنان روز حقوق بشر؛ شد! این موضوع بیش از هر نکته‌ای نشان دهنده ماهیت و چهره واقعی اروپا است

باید قوی شد/ فکر می‌کردید روزی در صنعت و تکنولوژی، ایرانی چیزی بسازد که آمریکا، روسیه و چین از روی آن کپی کنند؟ ایران چاره ای جز تولید قدرت در تمامی عرصه ها ندارد

کاسبی ترامپ/ سرمایه دونالد ترامپ بعد از ریاست جمهوری رشد چشمگیری داشته است، ترامپ با اجرای سیاست‌های منفع‌طلبانه توانسته کاسبی خوبی برای خود رقم بزند

نماز جماعت/ شبکه سه سیما در اقدامی جالب نمازجماعت پارک‌بانان را پخش کرد، تصویری زیبا از معنویت و خدمت به مردم که در رسانه ملی به نمایش گذاشته شد

خانه‌های سرد/ به گزارش یورونیوز بیش از ۴۱ میلیون نفر در اتحادیه اروپا توان مالی برای آنکه خانه‌های خود را به‌طور کافی گرم نگه دارند ندارند. حدود دو سوم از این افراد در چهار اقتصاد بزرگ اتحادیه اروپا زندگی می‌کنند!

رکورددار باروسازی ابرها/ رئیس سازمان توسعه فناوری‌های نوین آب‌های جوی اعلام کرد در روز ۱۹ آذر، ۵ پرواز عملیاتی انجام شده که رکورد جدیدی در تاریخ بارورسازی ابرها محسوب می‌شود

۳

دیدگاه

شماره ۱۲۱۷ | دوشنبه ۲۴ آذر ۱۴۰۴

صداق

روز نه

سنگ بنای ایران قوی

هادی ایمانی

کارشناس سیاسی

در گذر از عصر اطلاعات و ورود به عصر حکمت، نقش دانشگاه به منزله کانون تولید علم و پرورش انسان‌های اندیشمند، نقشی بی‌بدیل و سرنوشت‌ساز است. با این حال، گاهی در پس دیوارهای بلند دانشگاه‌ها، دوگانه‌ای عمیق خودنمایی می‌کند: «دانشگاه جدی» در مقابل «دانشگاه سطحی». این تقابل، تنها یک بحث آکادمیک نیست، بلکه تعیین‌کننده مسیر توسعه و آینده این مرز و بوم است. آنچه رهبر معظم انقلاب به کرات بر آن تأکید داشته‌اند، لزوم حرکت به سمت دانشگاهی «جدی»، «مولد» و «مسئله‌محور» است؛ دانشگاهی که نه تنها مصرف‌کننده علم نیست، بلکه خشت خشت «ایران قوی» را می‌سازد.

الفد-تماز دانشگاه جدی و دانشگاه سطحی/ دانشگاه سطحی، دانشگاهی است که در آن آموزش به انتقال محفوظات تقلیل یافته، پژوهش‌ها در پیله مقالاتی بدون کاربرد گرفتار آمده‌اند، و ارتباط با صنعت و جامعه به یک شعار تشریفاتی بدل شده است. در این نگاه، دانشجو «مدرک‌گر» و استاد «مقاله‌محور» است. در مقابل، دانشگاه جدی، نهادی پویا، نقاد و مسئله‌یاب است. در چنین دانشگاهی، علم برای «زندگی بهتر» و «حل چالش‌های ملی» تولید می‌شود.

بب-نقشه راه/ رهبر فرزانه انقلاب با درک همین ضرورت، سال‌هاست که بر چند محور کلیدی برای تبدیل دانشگاه به نهادی اثرگذار پای می‌فشارد: ۱-تولید علم و جنبش نرم‌افزاری؛ ایشان با اشاره به لزوم «جنبش نرم‌افزاری و تولید علم»، دانشگاه را از حالت مصرفی خارج و به سمت خلق دانش بومی و متناسب با نیازهای ایران سوق داده‌اند. ۲- تربیت نیروی انسانی متعهد و متخصص: تأکید بر «تربیت انسان‌های عالم، متعهد و مهذب» نشان می‌دهد، دانشگاه جدی، تنها به تخصص اکتفا نمی‌کند، بلکه پرورش اخلاق حرفه‌ای و حس مسئولیت‌پذیری اجتماعی را نیز در اولویت قرار می‌دهد. ۳-پرهیز از علم‌زدگی و غرب‌زدگی؛ هشدار ایشان نسبت به «علم‌زدگی»-که در آن علم به خودی خود مقدس شمرده می‌شود بدون توجه به جهت‌گیری آن-و نیز «غرب‌بزدگی» علمی، دانشگاه را به هوشیاری و خوداتکایی دعوت می‌کند.

ج-ایران قوی/ ارتباط این نگاه با مفهوم «ایران قوی» کاملاً مستقیم و انکارناپذیر است. هیچ کشوری بی‌آنکه بر ستون علم بومی و نیروی انسانی متخصص استوار باشد، نمی‌تواند به قله‌های قدرت و استقلال دست یابد.

اقتصاد قوی: اقتصاد مقاومتی و رونق تولید، بدون دانشگاهی که بتواند فناوری‌های نوین را توسعه دهد، مهندسان و مدیران خلاق تربیت کند و راهکارهای علمی برای خروج از رکود ارائه دهد، محقق نمی‌شود.

سبک زندگی سالم و فرهنگ متعالی: دانشگاه جدی با تقویت علوم انسانی پویا و کاربردی، می‌تواند به اصلاح سبک زندگی، تقویت بنیان خانواده و تولید ادبیات و هنر غنی کمک کند.

امنیت ملی و اقتدار بین‌المللی: دستیابی به فناوری‌های راهبردی در حوزه‌های دفاعی، هسته‌ای، سایبری و فضایی، همه و همه در پژوهش‌های عمیق و بلندمدت در دانشگاه‌های جدی ریشه دارد.

نتیجه‌گیری/ سخن پایانی این است که ایران قوی، دست‌یافتنی است، اما مسیر تحقق آن از دل دانشگاه‌های جدی می‌گذرد. این گذار، نیازمند عزمی ملی است؛ عزمی که در آن استادان، پژوهش‌را از برج عاج به بطن جامعه بیاورند، دانشجویان خود را تنها جوینده مدرک ندانند، بلکه سازنده فردای کشور بدانند و مسئولان، بودجه و برنامه‌ریزی را به سمت کیفی‌سازی و مسئله‌محوری سوق دهند.

پیشخوان

سگ نگهبان!

هفته‌نامه «نیوزویک» نوشت: «جی‌دی ونس با این عزم وارد دفتر معاونت اولی ریاست‌جمهوری آمریکا شد که همچون یک «چاقوی چندکاره سونیسی» در همه امور مدافع سرسخت ترامپ باشد. از همین‌رو، طی یک سال گذشته، او به یکی از سرسخت‌ترین حامیان ترامپ در تلویزیون و رسانه‌های اجتماعی، صدایی تأثیرگذار در سیاست داخلی دولت، و پیام‌رسان مورد اعتماد دیدگاه «اول آمریکا» ترامپ در عرصه بین‌المللی تبدیل شده است.» این نشریه افزود: «ونس به اسرائیل سفر کرد تا آنها را برای حفظ توافق آتش‌پس شکننده‌شان تحت فشار قرار دهد. اوایل امسال، ونس در کنفرانس امنیتی مونیخ در آلمان، خطابه‌ای تند و آتشین خطاب به متحدان اروپایی در مورد مسائل آزادی بیان و مهاجرت ایراد کرد. «برنی مورنو»، سناتور جمهوری‌خواه ایالت اوهایو، در یک مصاحبه گفت: «برند جی‌دی این است که سگ نگهبان مطلق رئیس‌جمهور ترامپ است.» یک منبع آگاه در گفت‌وگو با نیوزویک با اذعان به اینکه ونس می‌داند سرنوشت او به ترامپ گره خورده، تصریح کرد: «هرچه جی‌دی متعهدتر و فداکارتر به برنامه ترامپ باشد، شانس بیشتری برای جانشینی او خواهد داشت، و فکر می‌کنم او از این موضوع آگاه است. او بر بهترین مدافع ترامپ بودن متمرکز است. او شرط می‌بندد که اگر این کار را انجام دهد، بقیه چیزها خودبه‌خود درست می‌شوند.»

هزینه‌های سرسام‌آور

روزنامه «نیویورک دیلی نیوز» با اشاره به اینکه میلیون‌ها آمریکایی در سال ۲۰۲۶ با افزایش شدید هزینه‌های درمانی رویه‌رو می‌شوند، نوشت: «سنای آمریکا قانون تعدیل اعتبارات مالیاتی قانون مراقبت مقرون‌به‌صرفه (اوباماکر) را رد کرد و عملاً تصمیم گرفت که میلیون‌ها آمریکایی در آغاز سال جدید میلادی شاهد افزایش شدید هزینه‌های درمانی باشند.» به نوشته این روزنامه، جمهوری‌خواهان و دموکرات‌ها هرگز وارد مذاکرات معنادار یا سطح بالا برای یافتن راه‌حلی در مناقشه بر سر قانون مراقبت مقرون‌به‌صرفه (اوباماکر) نشدند؛ قانون شاخص دوران ریاست‌جمهوری باراک اوباما که دموکرات‌ها در سال ۲۰۱۰ با رأی حزبی تصویب کردند تا دسترسی به پوشش بیمه‌ای را گسترش دهند. نیویورک دیلی نیوز افزود: «این رأی‌گیری ناموفق برای دموکرات‌هایی که در طول تعطیلی دولت خواستار تعدیل این مزایا بودند و برای میلیون‌ها نفری که از اول ژانویه با افزایش حق بیمه مواجه هستند، یک باخت محسوب می‌شود.»

نیروی ضربت عقب

نگاهی به مترسک جدید آمریکا در غرب آسیا

زهر اتوحدیان

دبیر گروه بین‌الملل

تنها چهار ماه پس از دستور وزیر جنگ آمریکا، در راستای تسریع تأمین و تجهیز فناوری پهپادهای مقرون‌به‌صرفه، فرماندهی مرکزی ایالات متحده (سنتکام) در اوایل ماه دسامبر، با انتشار تصاویری از پهپادهای جدید آمریکایی، تشکیل نیروی به اصطلاح «ضربت عقب» را اعلام کرد و گفت، اولین اسکادران پهپادهای جنگی موسوم به لوکاس در غرب آسیا مستقر شده است. آنچه با تبلیغات دروغین رسانه‌های آمریکایی به منزله استراتژی بازدارنده جدید آمریکا عنوان می‌شود، کپی‌برداری ناشیانه از پهپادهای شاهد ایران و محتوم به شکست است.

نشریه «فوربس» در این راستا نوشت: «استقرار این سامانه در حیاط خلوت ایران تصادفی نیست. پیش از این، ایالات متحده تنها می‌توانست تعداد اندکی موشک‌های گران‌قیمت به‌جای‌مانده از گذشته را پرتاب کند. اکنون نیروی ضربت عقب می‌تواند مانند روسیه، حملات گسترده پهپادی را انجام دهد، و همان‌طور که یک مقام آمریکایی بیان می‌کند، «صحنه را علیه ایران تغییر دهد.» اما آیا واقعاً می‌تواند؟ گزارش‌ها حاکی از آن است که لوکاس راه زیادی دارد تا بتواند آمادگی عملیاتی پیدا کند.»

ارتش ایالات متحده هفته گذشته بیانیه‌ای

مطبوعاتی صادر کرد و آزمایش لوکاس را تأیید کرد. تصویر همراه این اطلاعیه، یک هواپیمای بدون سرنشین را نشان می‌دهد که کاملاً همانند نمونه‌های نمایش داده‌شده از سوی سنتکام به نظر می‌رسد. محل آزمایش این پهپاد، شامل بیش از ۳۲۰۰ کیلومتر حریم هوایی در صحراست که آن را به جایگاهی ایده‌آل برای آزمایش سامانه‌های دارای برد بلند تبدیل می‌کند. اما هنوز هیچ آزمایشی با جنگ‌افزار واقعی انجام نشده، زیرا به اذعان ارتش آمریکا، سرچنگ‌افزار لوکاس هنوز ساخته نشده است.

نشریه فوربس تحلیل کرد، آنچه نمایش داده شده، پهپادهایی با سرچنگ‌افزارهای ساختگی و نمایشی هستند. به عبارت دیگر، در حالی که اطلاعیه سنتکام ادعا می‌کند که پهپادهای لوکاس را در غرب آسیا مستقر کرده‌اند، پهپادهای نمایش داده شده تنها برای مقاصد نمایشی هستند و نیروی به اصطلاح ضربت عقب هنوز راه درازی را باید پیماید تا توانایی انجام حملات واقعی را به دست آورد.

این نشریه افزود: «مدل فعلی پهپاد لوکاس شبیه به نمونه ساخته‌شده شرکت «اسپکترورکز» به نظر می‌رسد، که به عنوان یک کپی نزدیک از سری پهپادهای شاهد ایرانی توصیف شده است. اما شواهد نشان می‌دهد این پهپاد آمریکایی کپی‌برداری شده از شاهد۱۳۶ نیست، بلکه برادر کوچک‌تر آن، یعنی شاهد۱۳ است.»

افراسو

گزینه‌های محدود!

گزارش پالتیکو از دستان بسته ترامپ در برابر ونزولا

از قدرت کافی باشد. یک شخص نزدیک به کاخ سفید و آشنا به دیدگاه دولت ترامپ گفت، این تهدیدها «راهبردی برای فشار آوردن به مادورو برای کناره‌گیری است.»

دیگر افراد مطلع احتمال هرگونه اقدامی برای درگیری در مکزیک یا کلمبیا را رد کردند. یک فرد نزدیک به کاخ سفید به شرط فاش نشدن هویتش گفت: «۹۹/۹ درصد احتمال دارد این اتفاق نیفتد.»

این رسانه آمریکایی نوشت: «سیاست نیز محدودیت دیگری برای ترامپ است، چراکه حتی پایگاه حامیان او نیز درباره این ایده کلی که آمریکا نقش پلیس جهانی را ایفا کند، اختلاف‌نظر دارند. دولت ترامپ جنگ‌های طولانی در عراق و افغانستان را به عنوان بازمانده‌ای از یک نظام شکست خورده پس از جنگ سرد محکوم کرده است. حتی برخی از قانون‌گذاران جمهوری‌خواه که عموماً از حملات دولت ترامپ به شناورهای خارجی در دریای کارائیب حمایت کرده‌اند، درباره ایده یک حمله زمینی ابراز نگرانی کردند.»

به نوشته فوربس، در تعداد انبوه، پهپادهای لوکاس می‌توانند خطوط دفاعی را درهم شکسته و خنثی کنند، اهداف متعددی را مورد حمله قرار دهند یا حملات پیاپی را در مدت زمان طولانی حفظ کنند. این قابلیت‌ها با استفاده از تعداد محدودی موشک کروز غیر ممکن است. بر اساس گزارش‌ها، هزینه تولید هر فروند پهپاد لوکاس حدود ۳۵ هزار دلار برآورد می‌شود و طبق قرارداد ۳۰ میلیون دلاری منعقد شده، در صورتی که تمامی بودجه صرف ساخت خود پهپادها شود، حدود ۸۵۰ فروند پهپاد تولید خواهد شد.

این نشریه تأکید کرد، با این حال، تولید و عملیاتی‌سازی واقعی این پهپادها با چالش مواجه است. نمونه‌های نمایش داده شده حداقل در دو نوع پایه و پیشرفته عرضه می‌شوند که مدل‌های پیشرفته‌تر قطعاً گران‌تر خواهند بود و تعداد کمتری از آنها تولید می‌شود. در مقایسه با توانایی روسیه که تنها در یک ماه گذشته بیش از ۵۴۰۰ فروند پهپاد مشابه پرتاب کرده و تولید خود را پیوسته افزایش می‌دهد، حتی با خوش‌بینانه‌ترین برآوردها، تولید اولیه آمریکا در بهترین حالت تنها یک‌دهم روسیه خواهد بود.

فوربس در تحلیل برتری پهپادهای روسی نوشت: «پهپادهای روسی در میدان نبرد آزموده

پنجره

امتیاز دردناک

تحلیل روزنامه لوموند از واقعیت جنگ اوکراین

مذاکره‌کننده کشور اوکراین به این روزنامه گفت: «این چارچوب عادی برای پایان دادن به درگیری است، البته با دانستن اینکه متأسفانه بخشی از قلمرو کشور ما، تحت اشغال بالفعل روسیه باقی خواهد ماند و در هر صورت خطی برای جداسازی ایجاد خواهد شد.»

به نوشته لوموند، وی با تأکید بر لزوم تعریف نقش‌ها و مأموریت‌هایی که به طرف‌های سوم محول خواهد شد، اشاره کرد که ایده‌آل اوکراینی‌ها این است که آمریکا در این نیروی نظارتی مشارکت کند تا «نظارت، اطلاعات، نظارت بر اجرای توافق‌ها، نظارت بر حرکات غیرمجاز نیروها و نظارت بر احترام به خط جدایی» را تضمین کند.

رسانه فرانسوی نوشت: «هدف این امتیاز ارضی دردناک برای زلنسکی کمک به او برای پرهیز از واگذاری کامل بخش‌هایی از دونباس است که توسط روسیه اشغال نشده‌اند. این درخواست کرملین همچنان یک خط قرمز مطلق برای زلنسکی است.»

روزنامه «لوموند» با بیان اینکه اوکراین «امتیاز دردناک» ایجاد منطقه غیرنظامی در منطقه راهبردی دونباس را برای پایان دادن به جنگ پذیرفته است، گزارش داد: «فردریش مرتس» صدراعظم آلمان با چشمانی خیره به پایین و صدایی آرام اعتراف کرد که اوکراین اکنون «آماده» پذیرش امتیازات ارضی به منظور پایان دادن به جنگ است. کی‌یف با پذیرش ایجاد یک منطقه غیرنظامی در دونباس با یکی از نکات اصلی در مذاکرات با ایالات متحده و روسیه موافقت کرده است. این امتیاز با حمایت رهبران اروپایی مواجه شده است که به دنبال پایان دادن به جنگی هستند که به چهارمین سال آن نزدیک می‌شود.

از نظر کی‌یف ایجاد منطقه غیرنظامی مستلزم خروج نیروهای اوکراین و روسیه از دو طرف خط مقدم فعلی در دونباس خواهد بود. در آن صورت، این منطقه راهبردی و صنعتی مهم می‌تواند تحت نظارت یک نیروی بین‌المللی شامل آمریکا قرار گیرد تا از حملات بیشتر روسیه جلوگیری شود.

ساز ناکوک

«ویکتور اوربان» نخست‌وزیر مجارستان تأکید کرد، کشورش از برنامه جدیدی که اتحادیه اروپا در زمینه پذیرش مهاجران از سوی کشورهای عضو برای سال آینده میلادی تنظیم کرده، تبعیت نخواهد کرد و بروکسل را متهم کرد به اینکه با اعمال این طرح به یک «حمله پوچ و ناعادلانه» علیه مجارستان دست زده است. وی تصریح کرد، پیمان مهاجرتی جدید اتحادیه اروپا، دولت‌های عضو را ملزم می‌کند یا مهاجران دیگر کشورهای اتحادیه اروپا را پذیرش کرده یا به جایش پول پرداخت کنند. اوربان با بیان اینکه کشورش زیر بار این طرح نمی‌رود، افزود: «تزامانی که مجارستان دولت ملی دارد، ما این تصمیم منجرکننده را اجرا نخواهیم کرد.»

جنین‌های شرقی ناتو

«سرگنی شویگو» دبیر شورای امنیت روسیه، به خبرنگاران گفت ائتلاف‌های شبه‌ناتو که تهدیدی برای روسیه به شمار می‌آیند، به شدت در منطقه آسیای-اقیانوسیه در حال ظهور هستند. وی افزود: «احتمالاً شما شاهد ظهور چیزی هستید که برخی آن را ساختارهای کوچک هندسی می‌نامند، برخی دیگر آن را اشکال کوچک، من آنها را جنین‌های ناتو در شرق می‌نامم.» به گفته این مقام روسی، انجمن‌هایی در منطقه آسیا و اقیانوسیه به تدریج در حال ظهور هستند که «به هر نحوی در جهت بدتر شدن اوضاع در حال فعالیت هستند» و تهدیدهای بیشتری را هم برای آسیا، آن و هم برای روسیه ایجاد می‌کنند.

واردات آب!

نوید کمالی

دبیر گروه راهبرد

تغییرات اقلیمی، کاهش نزولات جوی و سال‌ها حکمرانی متکی بر مدیریت عرضه به جای مدیریت تقاضا، کشورمان را در آستانه یک دگردیسی اجتناب‌ناپذیر در حوزه منابع آبی قرار داده است. ناترازی عمیق میان منابع تجدیدپذیر و مصارف تعریف‌شده در اسناد بالادستی توسعه، زنگ خطری جدی برای امنیت ملی، ثبات اجتماعی و تاب‌آوری اقتصادی به شمار می‌آید. در دهه‌های گذشته، رویکرد غالب بر پایه برداشت حداکثری از منابع آب زیرزمینی و سطحی برای دستیابی به خودکفایی در محصولات کشاورزی و توسعه صنایع در فلات مرکزی استوار بود؛ رویکردی که اگر چه در کوتاه‌مدت دستاوردهایی داشت، در بلندمدت به فرونشست زمین، خشکیدگی تالاب‌ها و تنش‌های آبی منجر شد. اکنون با عبور از مرزهای تنش آبی، مفهوم «واردات آب»- چه به صورت فیزیکی (انتقال بین حوضه‌ای و شیرین‌سازی) و چه به صورت مجازی (واردات محصولات آب‌بر)- یکی از گزینه‌های راهبردی روی میز تصمیم‌سازان است. اما پرسش کلیدی اینجاست؛ آیا صرف واردات آب می‌تواند بحران را حل کند یا خود به چالشی نوین بدل خواهد شد؟ فرضیه این نوشتار آن است که واردات آب بدون تغییر بنیادین در الگوی مصرف و گذار از اقتصاد «آب‌محور» به اقتصاد «بهره‌ور»، تنها به

معنای تزریق خون تازه به پیکری بیمار است که خون‌ریزی داخلی آن متوقف نشده است.

♦ ضرورت گذار از سیاست‌های «ماقبل طوفان»

در ادبیات جهانی مدیریت منابع آب، مفهومی با عنوان «سیاست‌های ما قبل طوفان» یا «Antediluvian Policy» وجود دارد. این مفهوم به سیاست‌هایی اطلاق می‌شود که توسعه یک منطقه را صرفاً به توانایی طبیعی و منابع موجود و در دسترس آن محدود می‌کند. در جهان مدرن، اصرار بر این رویکرد برای کشورهای با اقلیم خشک و نیمه‌خشک، به معنای توقف توسعه است. در مقابل، مفهوم «واردات آب» قرار دارد که آب را نه یک موهبت صرفاً طبیعی و محلی، بلکه یک کالای اقتصادی کمیاب می‌بیند که می‌توان آن را از مناطق پرآب به مناطق کم‌آب (با کاربری اقتصادی بالاتر) منتقل کرد.

با این حال، این انتقال تنها یک پروژه مهندسی نیست؛ بلکه یک مداخله پیچیده اکولوژیک و اقتصادی است. واردات آب با تغییر جریان‌های طبیعی سطحی و زیرزمینی، می‌تواند پیامدهای زیست‌محیطی در مبدأ و وابستگی استراتژیک در مقصد ایجاد کند. برای کشورمان که در منطقه‌ای پرتنش واقع شده، هرگونه وابستگی آبی به خارج از مرزها یا حتی انتقال‌های کلان‌بین حوضه‌ای داخلی، نیازمند پیوست‌های امنیتی و پدافندی دقیق است. مهم‌تر از منبع تأمین، نحوه تخصیص این آب گرانه‌هاست؛ آبی که با هزینه‌های گزاف اقتصادی و سیاسی وارد چرخه مصرف می‌شود، دیگر نباید صرف کشت غرقابی هندوانه یا تولید و صادرات سیب شود.

♦ حلقه مفقوده پیوند آب انرژی- غذا

یکی از چالش‌های بنیادین در سیاست‌گذاری کشورمان، نگاه جزیره‌ای به موضوع «آب» است. مطالعات نوین جهانی، به‌ویژه پژوهش‌های انجام‌شده در مناطق خشک غرب آسیا و شمال آفریقا، نشان می‌دهد تحلیل امنیت آبی بدون در نظر گرفتن «انرژی» ناممکن است. بر اساس مطالعه‌ای که اسمولکا و همکاران (۲۰۲۳) انجام داده‌اند و داده‌های آن برای مناطق خشک بسیار تأمل‌برانگیز است، تأمین آب از منابع غیر متعارف مانند شیرین‌سازی آب دریا یا بازچرخانی فاضلاب به شدت انرژی‌بر است.

این پژوهش نشان می‌دهد، اگر چه تولید داخلی محصولات کشاورزی با استفاده از منابع آب شیرین‌کن‌ها ممکن است امنیت غذایی ظاهری ایجاد کند، وقتی ردپای کربن و انرژی مصرفی برای تولید آن آب را محاسبه کنیم، در بسیاری از موارد واردات محصول نهایی (آب مجازی) به مراتب به‌صرفه‌تر و پایدارتر از تولید داخلی آن با آب گران است. برای نمونه، کشت محصولاتی مانند پادام، زیتون یا حبوبات در مناطق کم‌آب با اتکا به آب‌شیرین‌کن‌ها یا پمپاژ از عمق زیاد، چنان انرژی‌ای مصرف می‌کند که انتشار گازهای گلخانه‌ای ناشی از آن، از حمل‌ونقل همان محصولات از آن سوی دنیا به داخل کشور بیشتر است. این یافته برای سیاست‌گذاران کشور مان یک پیام روشن دارد و آن، اینکه «انرژی برای آب» یک متغیر حیاتی است. اگر قرار است آب را با صرف انرژی فسیلی فراوان شیرین کرده و به فلات مرکزی منتقل کنیم، منطق حکم می‌کند که این آب صرف محصولاتی شود که ارزش افزوده آن‌ها هزینه انرژی مصرفی را جبران کند، نه محصولاتی که می‌توان آنها را با هزینه‌ای اندک و ردپای زیست‌محیطی کمتر وارد کرد.

♦ دیپلماسی آب مجازی

واردات آب لزوماً به معنای احداث خط لوله یا کانال نیست. هوشمندانه‌ترین روش واردات آب، واردات «آب مجازی» است. هر کیلوگرم گندم، برنج یا گوشت قرمز که وارد کشور می‌شود، معادل هزاران لیتر آبی است که از منابع داخلی کسر نشده است. تجربیات جهانی در کشورهایی، نظیر ژاپن و برخی کشورهای حاشیه خلیج فارس نشان می‌دهد، امنیت غذایی لزوماً معادل خودکفایی در تولید تمام اقلام کشاورزی نیست. خودکفایی پایدار باید جایگزین خودکفایی جویبی ناپایدار ساز شود که سال‌ها در کشور ما رایج بوده است. سیاست‌گذار ایرانی باید با شجاعت علمی بپذیرد که کشت محصولات آب‌بر در استان‌های کویری، مصداق بارز هدررفت سرمایه ملی است. واردات آب مجازی به کشورمان اجازه می‌دهد تا منابع محدود آبی خود را برای مصارف شرب، بهداشت و صنایع پیشرفته و کم‌آب‌بر که اشتغال و ارزش افزوده بالایی دارند، ذخیره کند. این استراتژی نه تنها فشار بر آبخوان‌های در حال مرگ را کاهش می‌دهد، بلکه با آزادسازی منابع انرژی (که صرف پمپاژ آب از چاه‌های عمیق می‌شود)، به ناترازی انرژی کشور نیز کمک می‌کند.

♦ ملاحظات ژئوپلیتیک و امنیت ملی

البته تکیه بر واردات (چه آب فیزیکی و چه مجازی) بدون چالش نیست. نگرانی اصلی مخالفان، ایجاد وابستگی به بیگانگان است. در جهانی که غذا و آب به سلاح تبدیل شده‌اند، چگونه می‌توان به واردات اطمینان کرد؟ پاسخ در «تنوع‌بخشی به مبادی واردات» و «تقویت دیپلماسی اقتصادی» نهفته است. واردات آب فیزیکی از کشورهای همسایه ممکن است کشورمان را در موقعیت ضعف هیدروپلیتیک

قرار دهد، مگر آنکه این واردات در قالب یک وابستگی متقابل تعریف شود؛ برای مثال، تبادل آب در برابر انرژی یا خدمات فنی- مهندسی. در بحث شیرین‌سازی و انتقال آب از دریا (که نوعی واردات آب از منابع آزاد محسوب می‌شود)، چالش اصلی هزینه تمام‌شده و پیامدهای محیط‌زیستی بر اکوسیستم خلیج فارس و دریای عمان است. اگر چه این پروژه‌ها برای تأمین آب شرب و صنایع استراتژیک اجتناب‌ناپذیر به نظر می‌رسند، استفاده از این آب گران‌قیمت برای کشاورزی سنتی، خطای محض استراتژیک است. تجربه کشورهای منطقه نشان می‌دهد، آب شیرین‌کن‌ها تنها زمانی توجیه اقتصادی دارند که با نیروگاه‌های انرژی تجدیدپذیر ترکیب شده و آب تولیدی در گلخانه‌های مدرن با راندمان بالا یا صنایع پیشرفته مصرف شود.

♦ بازتعریف آمایش سرزمین؛ پیش شرط موفقیت

واردات آب بدون اصلاح ساختار مصرف، مانند ریختن آب در ظرف سوراخ است. تازمانی که جانمایی صنایع آب‌بر (فولاد، پتروشیمی، کاشی و سرامیک) در خشک‌ترین نقاط کشور مان ادامه دارد، هیچ حجمی از واردات آب پاسخگوی نیازها نخواهد بود. تجربیات جهانی حاکی از آن است که کشورهای موفق، جمعیت و صنعت را به سمت منابع آب (سواحل) هدایت کرده‌اند، نه اینکه آب را با هزینه‌های نجومی به سمت جمعیت و صنعت در ارتفاعات و کویرها پمپاژ کنند. سیاست‌گذاران کشورمان باید بپذیرند که تداوم کشاورزی معیشتی و کم‌بازده در بسیاری از دشت‌های ممنوعه، دیگر ممکن نیست. واردات آب باید فرصتی برای تنفس دادن به آبخوان‌ها باشد، نه مجوزی برای توسعه سطح زیر کشت. هر متر مکعب آب وارداتی یا شیرین‌سازی شده باید دارای «شناسنامه اقتصادی» باشد؛ به این معنا که مشخص باشد در کجا مصرف می‌شود و چه ارزش افزوده‌ای ایجاد می‌کند.

♦ جمع‌بندی و توصیه‌های راهبردی

در پایان باید اذعان داشت، کشورمان در یک پیچ تاریخی از نظر زیست‌محیطی قرار دارد و گزینه «ادامه روند موجود» دیگر روی میز تصمیم‌گیران نیست. اگر چه واردات آب، چه به صورت فیزیکی و چه مجازی، یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر به شمار می‌آید، نباید به آن به چشم یک مسکن موقت برای به تعویق انداختن اصلاحات دردناک، اما ضروری نگریست. بر اساس تحلیل‌های ارائه‌شده و تجربیات جهانی، نخستین گام حیاتی در این مسیر، پذیرش واقعیت «آب مجازی» است؛ به این معنا که بازنگری در سیاست‌های خودکفایی محصولات کشاورزی آب‌بر و تمرکز بر واردات تضمین‌شده این محصولات از طریق کشت فراسرزمینی یا قراردادهای بلندمدت تجاری، جهت حفظ منابع آب استراتژیک داخلی در اولویت قرار گیرد. همزمان، استقرار یک نظام حسابرسی دقیق برای رابطه «انرژی و آب» ضروری است، بدین صورت که پیش از تصویب هر گونه پروژه انتقال یا شیرین‌سازی، بیلان انرژی و انتشار گازهای گلخانه‌ای آن محاسبه شود؛ چرا که تولید محصول داخلی به قیمت مصرف انرژی عظیم و تخریب محیط‌زیست، با منافع ملی در تضاد است. دقت کنیم که امنیت ملی کشورمان در گرو پایداری سرزمینی است و راهبرد واردات آب تنها در صورتی که با هوشمندی، دیپلماسی فعال و اصلاحات ساختاری داخلی همراه شود، می‌تواند اهرمی برای توسعه پایدار باشد؛ در غیر این صورت، تنها وابستگی ما را افزایش داده و بحران را به آینده‌ای نامعلوم پرتاب خواهد کرد، و باید دانست که زمان برای اتخاذ این تصمیمات سخت بسیار اندک است.

سیاست‌های آبی همسایگان و عدم اجماع داخلی بر سر اولویت‌های آبی، کشورمان را در موقعیت آسیب‌پذیری ژئوپلیتیک قرار می‌دهد. در پایان باید پذیرفت زمان برای سیاست‌های مسکن‌وار و شعاری به پایان رسیده است. امنیت ملی کشورمان امروز در گرو «پایداری سرزمین» است. مقابله با این تهدیدها نیازمند یک پارادایم شیفت (تغییر الگو) اساسی است: گذار از «مدیریت عرضه» (سدسازی و انتقال آب) به «مدیریت تقاضا» (افزایش بهره‌وری و بازچرخانی، پذیرش مفهوم آب مجازی و جایگزینی واردات محصولات آب‌بر به جای تولید داخلی آنها، و آمایش سرزمین مبتنی بر تسوان اکولوژیک. دستگاه‌های امنیتی و تصمیم‌ساز باید حراست از منابع آب زیرزمینی را هم‌تراز با حراست از مرزهای جغرافیایی تلقی کنند. هر روز تأخیر در اجرای این اصلاحات ساختاری، هزینه‌های بازگشت تعادل را تصاعدی کرده و تنش‌های آبی را از یک مسئله فنی به یک بحران تمام‌عیار امنیتی تبدیل خواهد کرد. نجات تمدنی کشورمان، در گرو نجات منابع آبی آن است.

۵

راهبرد

شماره ۱۲۱۷ | دوشنبه ۲۴ آذر ۱۴۰۴

مسابقات

دیگران

الماس هلندی!

«صبح صادق» این یادداشت را صرفاً به منظور اطلاع مخاطبان منتشر کرد*

«کلمبیا» به منزله یکی از قطب‌های قدرتمند کشاورزی در جهان، با وجود جایگاه برجسته‌اش در صادرات محصولاتی نظیر گل، قهوه، موز و روغن پالم، همچنان در تله‌ای از چالش‌های ساختاری گرفتار شده است. فقر گسترده، جنگل‌زدایی و ناترازی در دسترسی به منابع آب، موانعی جدی در مسیر توسعه اقتصادی این کشور ایجاد کرده‌اند. در این راستا، فعالیت‌های شبکه کشاورزی هلند در بوگوتا از چارچوب‌های سنتی دیپلماتیک فراتر رفته و مدلی نوین از همکاری را با عنوان «الماس هلندی» ارائه کرده است. این مدل راهبردی، همگرایی دقیق میان دولت، بخش خصوصی، نهادهای دانش‌بنیان و جامعه مدنی را هدف قرار داده تا راهکارهایی جامع برای مسائل پیچیده‌ای همچون مدیریت منابع آب، لجستیک کشاورزی، حقوق اراضی و حفظ تنوع زیستی ارائه دهد. در واقع، این همکاری هانشان می‌دهد برای حل بحران‌های کشاورزی در اقلیم‌های حساس و متنوع، نمی‌توان تنها به تسهیل واردات و صادرات بسنده کرد، بلکه نیاز به یک دیپلماسی فعال در حوزه‌های دانش فنی و فناوری‌های نوین است. یکی از محوری‌ترین چالش‌های کلمبیا، آسیب‌پذیری شدید در برابر تغییرات اقلیمی و پدیده‌هایی نظیر «ال‌نینو» است که دوره‌های خشکسالی طولانی را تحمیل کرده و دسترسی به منابع آب را محدود کرده است. در پاسخ به این بحران، سه دستور کار اصلی شامل «کشاورزی چرخشی»، «تأمین غذای شهرها» و «مدیریت تنوع زیستی و اراضی» تدوین شده است. به طور خاص در حوزه آب، پروژه‌هایی با مشارکت شرکت‌های فناور و دانشگاهی هلندی طراحی شده که بر معرفی تکنیک‌های آبیاری کارآمد و توسعه سیستم‌های پشتیبان تصمیم‌گیری تمرکز دارند. نمونه بارز این تلاش‌ها، پروژه ذخیره‌سازی و بازیابی آبخوان‌ها در مزارع موز منطقه «ماگدالنا» است؛ جایی که مدیریت ناکارآمد آب به نفوذ آب‌های شور و ناپودی اکوسیستم‌های مانگرو منجر شده و معیشت جوامع محلی وابسته به صیادی را با خطر جدی مواجه کرده است. نکته کلیدی در این همکاری‌ها، انتقال صرف تکنولوژی نیست، بلکه تطبیق دانش مدیریت آب با بافت بومی است؛ چرا که کپی‌برداری محض از نسخه‌های اروپایی در اتمسفر آمریکای لاتین پاسخگو نخواهد بود.

علاوه بر بحران آب، مسئله مالکیت زمین نیز پیوندی ناگسستنی با ثبات سیاسی دارد. همکاری با سازمان کاداستر برای رسمی‌سازی حقوق اراضی کشاورزان خرد و جوامع بومی، بخشی حیاتی از پیاده‌سازی توافق صلح سال ۲۰۱۶ میان دولت کلمبیا و نیروهای چریکی فارک است. همچنین ابتکارانی نظیر «میزبانان صلح» با هدف آموزش کاسترونومی به جوانان آسیب‌پذیر، سعی در ایجاد فرصت‌های اقتصادی قانونی دارد. بنا این حال، نابرابری عمیق اقتصادی و فقر ۴۰ درصدی جمعیت، مانعی بزرگ برای جذب سرمایه‌گذاری و خرید تکنولوژی‌های گران‌قیمت به شمار می‌آید. در چشم‌انداز پیش‌رو، قوانین سخت‌گیرانه و قریب‌الوقوع اتحادیه اروپا برای «انجیره‌های ارزش عاری از جنگل‌زدایی» چالشی بزرگ برای تولیدکنندگان منطقه خواهد بود که نیازمند ایجاد سیستم‌های ردیابی دقیق است. اگر چه نگاه جهانی اغلب معطوف به بازارهای آسیا و آفریقااست، فرصت‌های انتقال دانش در آمریکای لاتین و ظرفیت‌های نهفته در حوزه‌هایی، مانند کشاورزی شوززیست، نیازمند توجهی راهبردی است تا توسعه پایدار در این منطقه محقق شود.

* وبگاه و وزارت کشاورزی هلند

اندیشکده

تغییر ریل حکمرانی

نخستین و شاید ملموس‌ترین تهدید ناشی از بحران آب، تهی شدن جغرافیای استراتژیک و تغییرات ناموزون دموگرافیک است. خشکیدگی منابع آب در نواحی مرزی و استان‌های کمتر بر خوردار، منجر به مهاجرت‌های گسترده اقلیمی به سمت کلان‌شهرها و مرکز کشور می‌شود. این پدیده دو پیامد امنیتی خطرناک دارد: اول، خالی شدن نوار مرزی از سکنه که به معنای ایجاد خلأ امنیتی و افزایش هزینه‌های پدافندی برای حاکمیت است و دوم، گسترش حاشیه‌نشینی در اطراف شهرهای بزرگ که بستری مستعد برای ناهنجاری‌های اجتماعی و نارضایتی‌های مدنی ایجاد می‌کند. وقتی زیرساخت‌های شهری توان پذیرش سیل مهاجران را نداشته باشد، آب به کاتالیزوری برای تبدیل نارضایتی‌های معیشتی به ناآرامی‌های اجتماعی بدل خواهد شد. دومین تهدید در حوزه «امنیت غذایی و اقتصادی» نهفته است. اصرار بر مدل‌های کشاورزی سنتی و خودکفایی در تمام محصولات بدون توجه به مزیت‌های نسبی و ظرفیت اکولوژیک، عملاً به معنای صادرات خاک و آب مجازی

سید علی حسینی

پژوهشگر امنیت ملی

امروزه، مؤلفه‌های زیست‌محیطی به منزله متغیرهای تعیین‌کننده ثبات و بقای ملی در نظر گرفته می‌شوند و به همین دلیل در سازمان‌های اطلاعاتی و امنیتی جهان میزهای تخصصی این حوزه ایجاد شده است. در کشور ما نیز به این دلیل که کشور به طور تاریخی و جغرافیایی در کمربند خشک و نیمه‌خشک جهان واقع شده، مسئله آب دیگر نه صرفاً یک چالش اقلیمی یا دغدغه کشاورزی، بلکه یک «ابرچالش امنیتی» با ابعاد وجودی است. اگر تا دیروز آب به مثابه پیشران توسعه نگریسته می‌شد، امروز ناترازی منابع و مصارف، این مایه حیات را به پاشنه آشیل تاب‌آوری سرزمینی تبدیل کرده است. تحلیل روندها نشان می‌دهد، تداوم رویکردهای سنتی در مدیریت آب و عدم اتخاذ تصمیمات سخت و شجاعانه در سیاست‌گذاری‌های کلان، می‌تواند کشورمان را با تهدیدهای چندلایه‌ای مواجه کند که مدیریت آنها در آینده ناممکن خواهد بود.

یادداشت

مقابله با سفته‌بازی
برای ارتقای تولید

حمیدرضا صالحی

عضو اتاق بازرگانی ایران

در این موضوع شکی نیست که در دنیای امروز توسعه صادرات و رشد تجارت خارجی را می‌توان یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های رشد و توسعه کشورها عنوان کرد. کشوری که صادرات قوی و کالای با کیفیت رقابتی با مزیت‌های گوناگون نداشته باشد، در عرصه جهانی نیز حرفی برای گفتن نخواهد داشت؛ بنابراین تقویت صادرات کشور امر بسیار مهمی است و برای آن، باید برنامه‌ریزی‌های مدونی انجام شود.

اصولاً تجارت خارجی در کشوری رشد می‌کند که در آن جایی برای دلالی و سفته‌بازی وجود نداشته باشد. با وجود دلالان و سفته‌بازان که مسیرهای رشد اقتصادی و سرمایه‌گذاری در اقتصاد را به انحراف می‌کشند، نمی‌توان به رشد صادرات، رشد تولید، افزایش درآمد کشور و توسعه امیدوار بود.

برای دستیابی به توسعه و رشد اقتصادی باید ارز چند نرخ برداشته شود تا واقع تعهد ارزی با ضرب و زور بانک مرکزی فقط شامل بخش خصوصی نباشد؛ چرا که امروز در بخش دولتی خبری از این نظارت‌ها و ضرب و زورها نیست. در صورتی که روندهای موجود- که مانع رشد تولید با کیفیت که قابلیت صادرات داشته باشند، می‌شود- برچیده نشود و همچنان به صحنه‌گردانان موجود اجازه فعالیت و بازیگری داده شود، نمی‌توان به آینده رشد صادرات و درآمدزایی کشور و برخورداری عموم مردم امیدوار بود.

اقتصادی رشد می‌کند که در آن کارهای غیرحرفه‌ای جایگزین حرفه‌ای‌گری در تولید، تجارت و صادرات نشود و سودگران و دلالان به‌خصوص در حوزه ارزی با سیاست‌های درست بانک مرکزی و دولت کنار زده نشوند. اقتصادی رشد می‌کند که درآمدزایی در آن براساس کار و تلاش و دستیابی به متدهای روز دنیا در امر تولید و صادرات و نه براساس رابطه و روش‌های غیر اخلاقی و تأمین مالی با روش‌های غیر سالم باشد.

در اقتصادی که حق عموم مردم و تجار و صادرکنندگان واقعی ضایع می‌شود، نمی‌توانید دنبال رشد و توسعه و برتری در جهان پرشتاب امروز باشید. اقتصادی رشد می‌کند که روش‌های مالی غیر سالم و توزیع رانت به نفع عده معدودی یک بار برای همیشه کنار گذاشته شود و به تاریخ پیوندد؛ زیرا در اقتصادهای رشد یافته رونق اقتصادی با حضور بخش خصوصی و بخش مردمی و نه با انحصار و باز نگاه داشتن فضا برای عده‌ای ایجاد می‌شود.

وقتی سیاست‌های تشویقی برای سرمایه‌گذاری در تولید و صادرات در کشور اعمال نمی‌شود؛ یعنی اقتصاد رانتی و رفاقتی توصیه می‌شود! زمانی می‌توانیم به مرزهای توسعه و رشد اقتصادی برسیم و به این واسطه در سیاست خارجی و در سایر حوزه‌ها حرفی برای گفتن داشته باشیم که شفافیت به‌طور کامل در اقتصاد کشور حاکم شود و اجازه ندهیم عده‌ای که باید مالیات بپردازند فرار کنند؛ در حالی که مالیات‌پردازان واقعی تنبیه شوند و مدام تحت فشار سیاست‌های تنبیهی دولت قرار داشته باشند.

در صورتی که این مسائل رعایت شود بعد از آن می‌توان امیدوار بود در مسیر رو به توسعه و پیشرفت قرار گرفته‌ایم و این امیدواری می‌رود که کالای ایرانی از جمله برترین برندها و کالا‌های روز دنیا شود.

احسان قمری، در گفت‌وگو با صبح صادق

مصوبه بنزینی تأثیری بر قاچاق ندارد

ماه بنزین مصرف کنند، باید مازاد نیاز و مصرف خود را با بنزین ۵ هزار تومانی خریداری کنند. با این حال حتی همین قیمت ۵ هزار تومان هم ۱۰ درصد قیمتی است که بالا پیشگاه‌ها بنزین را به جایگاه‌های بنزین عرضه کرده و به فروش می‌رسانند لذا به هیچ وقت نمی‌توان گفت با این قیمت، به سمت واقعی سازی قیمت بنزین رفته‌ایم.»

قمری خاطر نشان کرد: «نکته مهم دیگری که در این موضوع نهفته است اینکه دولت همچنان علت انتخاب نرخ ۵ هزار تومانی برای بنزین را مشخص نکرده است. یعنی مشخص نیست این مدل قیمت‌گذاری براساس کدام مبنا انتخاب و

عنوان شده است.»

این کارشناس و تحلیلگر مسائل اقتصادی تأکید کرد: «در اخبار شاهد این موضوع بودیم که سخنگوی دولت نیز هیچ توجیهی برای تعیین این نرخ ندارد. سخنگوی دولت فقط به دیدگاه‌ها ی موافقان و مخالفان با نرخ ۵ هزار تومان اشاره و تأکید کرد نرخ ۵ هزار تومانی موافقان بیشتری داشته است؛ اما نکته‌ای از استدلال‌های این افراد مطرح نشده است. وی به این موضوع فقط اشاره کرد که دولت این نرخ را برای بنزین در نظر گرفته اما اصلی‌ترین دغدغه دولت در خصوص بهداشت و درمان جامعه است؛ لذا بحث تعیین نرخ بنزین از سوی دولت موضوع درجه دوم محسوب می‌شود.»

احسان قمری در باره مصوبه تعیین نرخ جدید بنزین و حواشی آن به ما گفت: «از سوی دیگر برای کسانی که برای اولین بار خودرو می‌خرند

و قبلاً نیز خودرویی به نام آنها نبوده، هیچ کارت بنزینی صادر نمی‌شود و سهمیه‌ای به آنها تعلق نمی‌گیرد، این موضوع نیز چالش زاست؛ زیرا دولت خواسته یا ناخواسته افراد را مجبور به خرید ماشین‌های دست دوم می‌کند؛ چون برای اولین بار کارت بنزین هم منتقل می‌شود به شرط اینکه فروشنده ماشین بخواهد ماشین دست دوم دیگری خریداری کند. بنابراین جوانان جامعه اگر بخواهند برای اولین بار خودرو خریداری کنند مجبور به خرید خودروی مستهلک برای استفاده از بنزین با نرخ‌های پایین می‌شوند. دولت با این مصوبه متأسفانه چنین نگاهی را در جامعه بسط داده و عده‌ای را بر خوردار از یارانه کرده در حالی که به ناحق دریافت یارانه را از برخی از اعضای جامعه و مردم ایران سلب کرده است.»

این کارشناس و تحلیلگر اقتصادی تأکید کرد: «دولت همچنین اعلام کرده که به هر خودرو یک کارت سوخت تعلق می‌گیرد؛ یعنی هر کس با یک کارت ملی فقط برای یک خودرویش می‌تواند بنزین سهمیه‌ای با نرخ‌های ۱۵۰۰ یا ۳ هزار تومانی دریافت کند و اگر خودروی دیگری داشته باشد، بقیه خودروهای وی از چرخه دریافت بنزین سهمیه‌ای خارج می‌شوند.»

وی در این باره گفت: «فردی که دارای چند خودروست می‌تواند خودروها را به نام اعضای خانواده‌اش بزند و با کارت‌های ملی مختلف سوخت یارانه‌ای دریافت کند. پس اینجا نیز دور زدن مصوبه دولت امکان‌پذیر است. اگر چه میزان و ارزش سهمیه بنزین در حال حاضر به حدی نیست که چنین چالش‌هایی برای این مصوبه

متصور باشد.»

احسان قمری در این باره بیشتر توضیح داد و گفت: «مصوبه بنزینی دولت که تأکید دارد فقط به ازای یک خودرو با یک کارت ملی به خودروها بنزین با نرخ دولتی تعلق می‌گیرد یک راهکار دارد، راهکاری که اتفاقاً برای خانواده‌های برخوردار، فضای رانت ایجاد می‌کند؛ زیرا پدر یا مادر خانواده که چند خودرو دارد، می‌تواند خودروها را به نام فرزندان بزند. بنابراین این راهکار دولت نمی‌تواند راه حل مناسبی برای حل ناترازی در مصرف یا تولید بنزین باشد؛ از این رو دولت با مصوبه بنزینی خود دوباره دچار بی‌عدالتی دیگری شده است.»

وی معتقد است: «قطع به یقین اتخاذ این تصمیمات نه با عدالت‌سنجیتی دارد نه با کارایی، ضمن اینکه تعیین قیمت ۵ هزار تومان برای دریافت بنزین از جایگاه‌ها با کارت جایگاه، با توجه به اینکه هیچ معیاری برای تشخیص اینکه چه کسی از بنزین استفاده و آن را خریداری می‌کند، نمی‌تواند مانع قاچاق بنزین شود؛ زیرا نرخ ۵ هزار تومانی نرخ نیست که قاچاق آن به صرفه نباشد.»

وی در پایان گفت‌وگو خاطر نشان کرد: «نرخ ۵ هزار تومانی بنزین قیمتی نیست که بتواند انگیزه‌های قاچاق را کم کند؛ با توجه به اینکه اسم خریدار در جایی ثبت نمی‌شود و چون با کارت ملی بنزین ۵ هزار تومانی خریداری نمی‌شود، امکان نظارتی بر خرید و فروش بنزین آزاد وجود ندارد. لذا این مصوبه نمی‌تواند مانع قاچاق بنزین شود و این بزرگ‌ترین ایراد این مصوبه است.»

افزوده

رقابت

رقابت اقتصادی در بازارها روی می‌دهد که مکان ملاقات عرضه‌کنندگان و خریداران است. معمولاً چندین فروشنده برای جذب پیشنهادهای مناسب از سوی خریداران احتمالی به رقابت با یکدیگر می‌پردازند. رقابت سه مشخصه دارد که عبارت است از: «شمار فروشندگان بالا، کالا و یا خدماتی که فروخته می‌شود مشابه هم هستند و فروشندگان اضافی می‌توانند به آزادی وارد بازار شوند.» رقابت در علم اقتصاد بین فروشندگان در تلاش برای دستیابی به اهدافی چون سود فزاینده، سهم بازار، و حجم فروش از طریق تغییر دادن عناصر ترکیب بازاریابی انجام می‌گیرد: قیمت، کیفیت محصول، توزیع و تبلیغ.

شاخص

جهش دزدی

نشریه آمریکایی هیل در گزارشی نوشت: اگر چه صندوق فروشگاه‌های خودپرداز ممکن است زمان خرید را کوتاه کند اما شمار فزاینده‌ای از خریداران در فروشگاه‌های آمریکا اعتراف می‌کنند که از این روش برای دزدی نیز استفاده کرده‌اند. بر اساس یک نظرسنجی جدید از سوی مؤسسه لندینگ‌تری، در میان آمریکایی‌هایی که تا کنون از صندوق‌های فروشگاه‌های خودپرداز استفاده کرده‌اند، ۲۷ درصد گفته‌اند که عمدتاً کالایی را بدون اسکن کردن از فروشگاه خارج کرده‌اند. این رقم در سال ۲۰۲۳ تنها ۱۵ درصد بود. نسل هزاره (با ۴۱ درصد) و بزرگسالان نسل زد (با ۳۷ درصد) بیشترین میزان اعتراف به سرقت از این صندوق‌ها را داشته‌اند.

منهای نفت

۱/۵ میلیارد دلار

سالانه حدود ۱۰۰ هزار تن پسته از کشور صادر می‌شود که تقریباً ۱۰ هزار تن آن به اتحادیه اروپا می‌رسد و این حجم صادرات به اعتبار بین‌المللی ایران کمک می‌کند. از طرفی هم در این روزها اتحادیه اروپا پس از ارزیابی‌های تخصصی، صلاحیت آزمایشگاه‌های مرجع ایران را با اعتماد کامل تأیید کرده و گواهی‌های بهداشتی صادره از این مراکز برای صادرات پسته پذیرفته شد مسئله‌ای که می‌تواند صادرات پسته ایران را به رشد چشمگیری برساند! صادرات پسته سال گذشته حدود یک و نیم میلیارد دلار بود که این گواهی بهداشتی نه تنها جایگاه علمی کشور را تثبیت می‌کند بلکه اعتماد به محصولات صادراتی ایران را افزایش می‌دهد.

موتور سازندگی ایران

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و چهارم | شماره ۱۲۱۷ | دوشنبه ۲۴ آذر ۱۴۰۴ | ۲۴ جمادی‌الثانی ۱۴۴۷ | ۱۵ دسامبر ۲۰۲۵

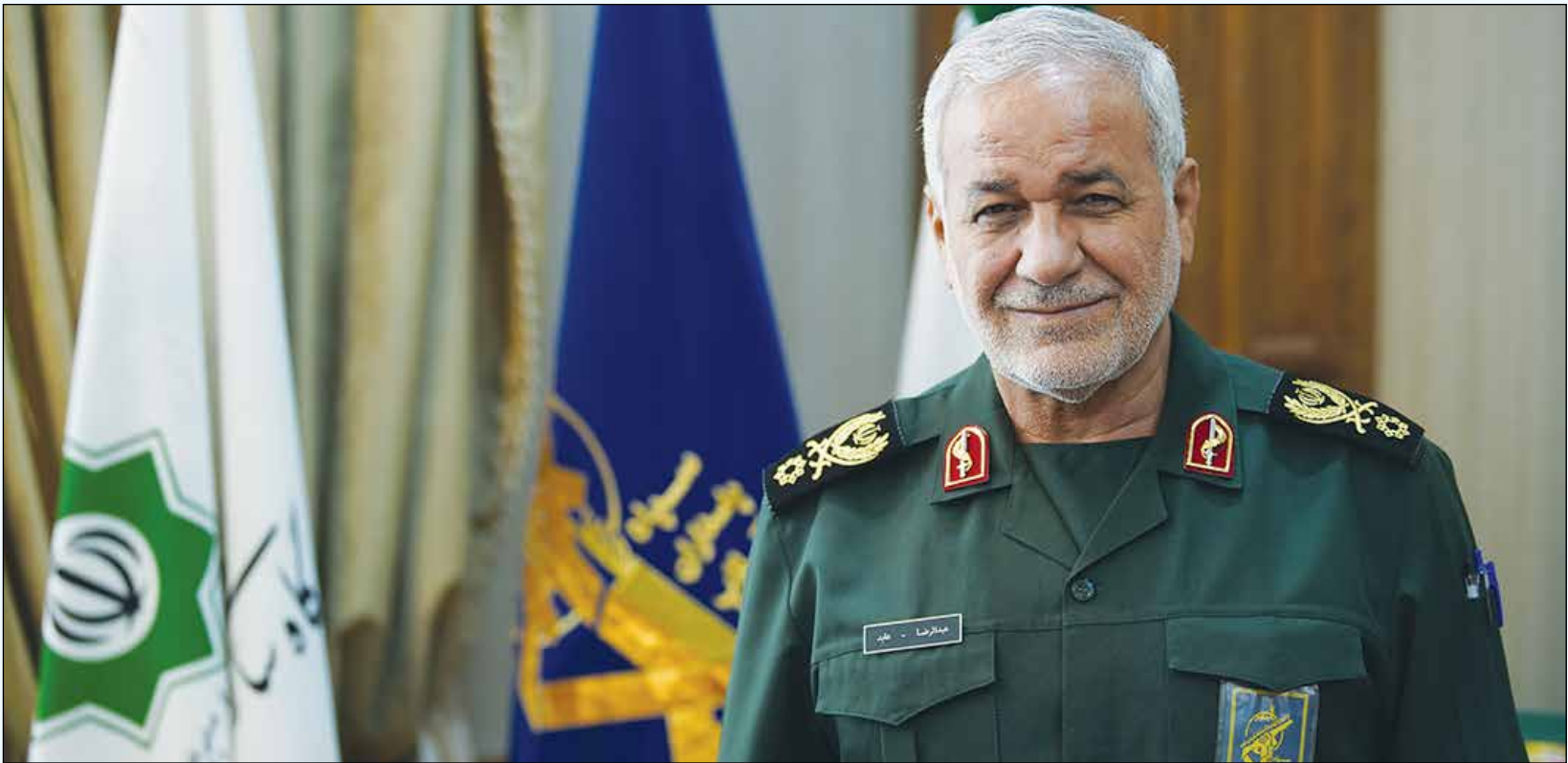

کارنامه افتخار

ویژه سی و ششمین سالگرد تأسیس
قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء (ع)

فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) در گفت‌وگو با صبح‌صادق عنوان کرد

موتور سازندگی ایران

روزنامه‌نگار

حسین نوروزی

قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) از سال ۱۳۶۸ به‌عنوان یک نهاد جهادی با هدف بازسازی کشور پس از جنگ تحمیلی آغاز به کار کرد. با تکیه بر تخریبات دوران دفاع مقدس و استفاده از توانمندی‌های داخلی، این قرارگاه توانست به یکی از ارکان اصلی سازندگی کشور تبدیل شود. طی سه دهه فعالیت، خاتم‌الانبیاء(ص) با شکستن انحصارهای خارجی و اجرایی پروژه‌های استراتژیک در بخش‌های گوناگون، از جمله نفت، گاز، سدسازی و حمل‌ونقل، نه‌تنها خلأهای تحریمی را پر کرد، بلکه با تکیه بر نیروهای متخصص داخلی، به پیشرفت و توسعه زیرساخت‌های حیاتی کشور کمک شایانی کرد؛ با توجه به اهمیت نقش این قرارگاه مصاحبه‌ای داشته‌ایم با «عبدالرضا عابد» فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) که در ادامه مشروح آن آورده می‌شود.

قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) در سال‌های پس از انقلاب اسلامی با اجرای پروژه‌های عظیم ملی در حوزه‌های نفت و گاز، آب، حمل‌ونقل، زیرساخت‌های عمرانی و صنعت، نقشی تعیین‌کننده‌ای در توسعه کشور ایفا کرده است. دستاوردهایی که از افزایش ظرفیت تولید انرژی تا توسعه بنادر، خطوط ریلی، آزادراه‌ها، زیرساخت‌های درمانی و فناوری اطلاعات را در بر می‌گیرد، امروز این مجموعه را به یکی از ستون‌های اصلی پیشرفت ایران بدل کرده است. مسیری که با تکیه بر دانش بومی، سرمایه‌انسانی متخصص و تجهیزاتی کهبنظیر ادامه دارد و افق تازه‌ای از خودکفایی و آبادانی را ترسیم می‌کند.

دستاوردهای کلان
قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) در زمینه طراحی، ساخت، تأمین کالا، مهندسی و راه‌اندازی پروژه‌های مختلف، کارنامه پرافتخاری را در عرصه آبادانی، استقلال و خودکفایی کشور رقم زده است که مهم‌ترین دستاوردهای اجراشده و در دست اجرای این مجموعه عبارتند از: - اجرای پالایشگاه میمانات گازی ستاره خلیج فارس به منزله بزرگ‌ترین پالایشگاه میمانات گازی جهان و پالایشگاه مهر خلیج فارس با هدف افزایش ظرفیت بنزین به میزان ۵۸ میلیون لیتر در روز؛ - اجرای فاز ۱۳ رجب، فازهای ۱۶ و فازهای ۲۲، ۲۳ و ۲۴ پارس جنوبی با ظرفیت تولید ۱۶۸ میلیون مترمکعب گاز شیرین در روز؛ - اجرای بیش از ۷۵۰۰ کیلومتر خطوط انتقال نفت و گاز در نقاط مختلف کشور؛ - افزایش ظرفیت گازوئیل و سایر فرآورده‌های نفتی تا ۲۲ میلیون لیتر در روز؛ - حفاری ۳۰۸ حلقه چاه نفت با قابلیت افزایش برداشت ۵۰۰ هزار بشکه در روز؛ - اجرای ۶۲ سد و بند انحرافی در کشور با حجمی بالغ بر ۲۷ میلیارد مترمکعب ذخیره آب معادل ۳۹ درصد کل حجم مخازن آب کشور؛ - طراحی و اجرای بیش از ۷۵۰۰ کیلومتر خط انتقال آب در ۲۰ استان کشور؛ - طراحی و اجرای بیش از ۱۰۷۵ کیلومتر آژادراه در کشور؛ - طراحی و اجرای بیش از ۳۰۰۰ کیلومتر بزرگراه و راه اصلی در کشور؛ - طراحی و اجرای بیش از ۴۸۰۰ کیلومتر راه‌آهن؛ - اجرای ۳۳۸ کیلومتر خطوط مترو در شهرهای مختلف ؛ - توسعه سراسرانه تخت‌های بیمارستانی در مناطق کم‌برخوردار در ۱۰ استان کشور با ظرفیت بالغ بر

۱۰۰۰۰ تختخواب؛

– طراحی و احداث انواع موج‌شکن، دایک سنگی و حفاظت ساحلی به میزان ۱۲۵ کیلومتر؛

– اجرای تخصصی آبگیر صنعتی به ظرفیت بیش از ۹۰۰ هزار مترمکعب بر ساعت؛

– ساخت و نصب انواع جکت دریایی تا وزن ۲۵۰ تن و ارتفاع ۸۰ متر؛

– در اختیار داشتن بزرگ‌ترین و مجهزترین ناوگان لایروبی منطقه با امکان لایروبی ۲/۵ میلیون مترمکعب در ماه؛

– اجرایی بیش از ۹۰ میلیون مترمکعب لایروبی بنادر کشور؛

– اجرای ۹۸۱ هکتار استحصال و بهسازی زمین؛

– اجرای فاز نخست بندر شهید بهشتی چابهار با ظرفیت

– افزایش پهنای باند کشور از ۳ تیرایت به ۴۰ تیرایت در ثانیه؛

– اجرای ۲۰۵ ایستگاه سیگنال‌رسانی در سراسر کشور؛

– پروژه دیسپچینگ ملی گاز در نقاط پر مصرف شبکه گاز کشور؛

– احداث کارخانه مس سونگون، مس درآلو و آهن اسفنجی فولاد میانه و یافت؛

– تولید کنسانتره فسفات به میزان ۱۰۰ هزار تن در سال؛

– استخراج کنسانسگ سرب و روی به میزان ۱۲۰ هزار تن

در سال (معادل ۱۳ درصد کل ظرفیت تولید کشور)؛

– احیای اراضی کشاورزی به میزان تقریبی ۱۵۰ هزار هکتار در نقاط محروم و مرزی؛

– احداث شبکه‌های آبیاری و زهکشی به میزان ۲۱ هزار

♦ **با توجه به تاریخچه تأسیس قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) در سال ۱۳۶۸ و نیاز کشور به بازسازی پس از جنگ، چگونه این قرارگاه توانست در این مدت کوتاه به یکی از ارکان اصلی سازندگی کشور تبدیل شود؟**

قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) پس از پایان دفاع مقدس و بر اساس مأموریتی که اصل ۱۴۷ قانون اساسی برای نیروهای مسلح در دوران صلح ترسیم کرده بود، شکل گرفت. در ۲۳ آذرماه ۱۳۶۸ و در روزهایی که کشور نیازمند بازسازی مناطق آسیب‌دیده از جنگ تحمیلی هشت ساله بود، این قرارگاه آغاز به کار کرد؛ روزهایی که کمتر کسی گمان می‌برد این مجموعه بتواند روزی در گستره ایران به‌عنوان پیش‌ران سازندگی نقش آفرینی کند. تجربه‌های گران‌سنگ دوران دفاع مقدس و فرهنگ مدیریت جهادی، مسیر تازه‌ای پیش‌روی متخصصان این مجموعه گشود تا جایی که رهبر معظم انقلاب از قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) با عنوان «بازوی توانمند دولت‌های مختلف» یاد کردند.

قرارگاه که فعالیت خود را با ساختار ساده‌ای با نام «فُرب» آغاز کرده بود، به مرور با تحول در به‌کارگیری فناوری و سازماندهی، به سطحی نوین ارتقا یافت و امروز در قالب هفت هلدینگ تخصصی در حوزه‌های نفت و گاز و پتروشیمی، راه و شهرسازی، صنعت و معدن، دریایی، نیرو، فناوری اطلاعات و ارتباطات و فعالیت‌های برون‌مرزی فعالیت می‌کند؛ ساختاری که نمونه‌ای بی‌بدیل از سازماندهی جهادی و هم‌راستا با وزارتخانه‌های دولت است.

یکی از برجسته‌ترین ویژگی‌های قرارگاه در سه دهه اخیر، انحصار شکنی و بن‌بست‌شکنی در پروژه‌های راهبردی بوده است.

♦ **شما به انحصار شکنی و بن‌بست‌شکنی در پروژه‌های راهبردی و اشاره کردید. می‌توانید مثال‌هایی از این پروژه‌ها و چالش‌هایی که در مسیر**

پیش‌رو داشتید، بیان کنید؟

روزگاری شرکت‌های بزرگ خارجی مجری پروژه‌های حیاتی ایران بودند و شرکت‌های داخلی تنها نقش پیمانکار درجه دو-سه را ایفا می‌کردند؛ اما با آغاز دوره تحریم‌ها و خروج شرکت‌های خارجی، قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) نه‌تنها خلأ موجود را پر کرد، بلکه ظرفیت‌های داخلی را نیز به مرتبه‌ای تازه رساند و مسیر پیشرفت را هموار کرد. فلسفه وجودی قرارگاه، کمک به پیشرفت و آبادانی و توسعه زیرساخت‌های اساسی کشور است و در این مسیر با همکاری بالغ بر ۱۰۰۰۰ تیم پیمانکار خرد و متوسط و شبکه وسیع تأمین‌کنندگان کالا و تجهیزات، با ظرفیتی حدود ۱۵۰ هزار نفر توانسته است شگفتی بزرگی را در عرصه سازندگی رقم بزند.

♦ **همکاری با بخش خصوصی برای قرارگاه همیشه موضوعی مهم بوده است. آیا برنامه خاصی برای افزایش همکاری‌ها با بخش خصوصی در پروژه‌های بزرگ دارید؟**

قرارگاه هیچ‌گاه خود را رقیب بخش خصوصی نمی‌داند و همواره سعی کرده است چتر حمایتی خود را بر سر پیمانکاران بگسترده و واردشدن این مجموعه در پروژه‌هایی با مبلغ کمتر از ۵۰۰ میلیارد تومان دلیلی بر این مدعاست. قرارگاه همواره با اجرای اپر پروژه‌های سنی کرده است ایران اسلامی را در توسعه زیرساخت‌ها، روزبه‌روز قوی‌تر کرده و سایه سنگین تحریم‌ها را کمرنگ‌تر کند.

♦ **با توجه به پروژه‌های عظیم قرارگاه، نظیر ساخت پالایشگاه ستاره خلیج فارس، چگونه توانستید در وضعیت تحریم، تولید بنزین و دیگر محصولات حیاتی را در داخل کشور تقویت کنید؟**

زمانی دشمنان این آب و خاک، از بنزین به منزله

یک حربه اساسی در جهت تحریم و تهدید کشور استفاده می‌کردند؛ اما قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) با اجرای پالایشگاه ستاره خلیج فارس به منزله بزرگ‌ترین پالایشگاه میمانات گازی جهان و تولید روزانه ۴۵ میلیون لیتر بنزین، با کیفیت بالا، توانست دشمنان را به پاری خداوند بزمزودی شاهد افتتاح فازهای اولیه پالایشگاه مهر خلیج فارس خواهیم بود. پالایشگاهی که با دستاورد جوانان این مرز و بوم ساخته شده است تا با تولید روزانه ۱۳ میلیون لیتر بنزین، بار دیگر ابراهه ایرانی مسلمان را به رخ دنیا بگذشد. موضوعی که نقش بسزایی در جبران ناترازی بخشی از انرژی خواهد داشت.

♦ **در خصوص پروژه‌های زیرساختی عظیم، نظیر سدسازی و خطوط انتقال آب، چگونه قرارگاه توانسته است تأثیر بسزایی در کاهش بحران‌های آبی کشور داشته باشد؟**

در مسیر کاهش آسیب‌های حاصل از تنش‌های آبی سال‌های اخیر نیز، قرارگاه به دستاوردهای گام‌های مؤثری در حوزه سدسازی و خطوط انتقال آب برادره و با ساخت ۶۲ سد با ظرفیت مخزن حدود ۲۷ میلیارد متر مکعب و ۷۵۰ کیلومتر خط انتقال آب در جای‌جای کشورمان، تا حد زیادی مرارت و تلخی خشکسالی سنوات اخیر را کاهش داده است. خط انتقال آب غدیر به طول بیش از ۹۰۰ کیلومتر در استان خوزستان، خط انتقال آب مبدان از سد تارار و خط انتقال آب سد طالقان به استان البرز و تهران در ماه‌های اخیر افتخار شد، بحران‌های بزرگی را در کشور رفع کرد.

در حوزه حمل و نقل و ترانزیت نیز قرارگاه با احداث حدود ۱۰۷۵ کیلومتر آژادراه، ۳۰۰۰ کیلومتر بزرگراه و راه اصلی و همچنین ۳۳۸ کیلومتر مترو (ساخته‌شده و در حال ساخت)، در کلاشهرهای کشور عزیزمان، توانسته است شبکه جاده‌ای کشور را گسترش دهد و آرامش خاطر،

تمامی پروژه‌ها را در حوزه‌های E(طراحی و مهندسی)، P(تأمین کالا)، C(اجرا) و C(پیش‌راه‌اندازی و راه‌اندازی) و F(تأمین منابع مالی) دارد و شاهد مثال آن، اتمام و تکمیل بیش از ۸۵۰ پروژه مهم ملی و اثرگذار در کشور است.

محوریت تخصص و دانش

اینکارت نوین و گرانبها در زمینه تأمین کالا، ساخت، مهندسی و راه‌اندازی و ثبت رکوردهای مختلف در عرصه اجرای پروژه‌های گوناگون و در بستر تحریم‌های غرب، نشان از ثبات قدم این قرارگاه برای تحقق اقتصاد مقاومتی و مدیریت جهادی است؛ به گونه‌ای که امروز بسیاری از قطعات، تجهیزات و لوازم مورد نیاز پروژه‌های

توانمندی‌های تجهیزاتی قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص)

قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) یکی از توانمندترین و منحصربه‌فردترین مجموعه‌های عمرانی و صنعتی کشور از لحاظ ماشین‌آلات و تجهیزات است. در حال حاضر، ۱۳ هزار دستگاه ماشین‌آلات عملیاتی و تجهیزات ویژه در اختیار این نیروی کارآمد است. شش دستگاه انواع دکل‌های حفاری جاه‌های نفت و گاز، ۲۰ فروند انواع شاور، ۵ فروند انواع بالگرد، شش فروند انواع لایروب، ۲۰ دستگاه انواع ۹۰ TBM، دستگاه روسازی راه‌آهن، چهار دستگاه انواع ویبراتورهای لرزه‌نگاری، ۵ دستگاه هیدروفز، ۷۴ دستگاه جرقه‌یل سنگین و نیمه‌سنگین و یک دستگاه حفاری اکتشاف معدنی تا عمق ۳۰۰۰ متری فقط بخش کوچکی از امکانات سخت‌افزاری و سرمایه‌های فیزیکی است که قرارگاه در تمام این سال‌ها گرد هم فراهم آورده است.

کسب افتخارات و عناوین بین‌المللی

کسب افتخارات و عناوین بین‌المللی از سوی سازمان‌های دانشی و مدیریتی در سطح جهان، گواه عملکرد بی‌بدیل قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) است که از جمله آنها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: – تندیس طلایی جایزه بین‌المللی تعالی IPMA در حوزه مدیریت پروژه بل باغ‌راه حضرت فاطمه زهرا(ص)؛ – تندیس نقره جایزه بین‌المللی تعالی IPMA در حوزه مدیریت پروژه بل طبیعت؛ – تندیس برنز جایزه بین‌المللی تعالی IPMA در حوزه مدیریت پروژه خط ۷ مترو تهران؛ – کسب امتیاز ۴ در ارزیابی جهانی مدل دل‌شا ازسوی هلدینگ تخصصی نیرو قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) به‌عنوان اولین سازمان در جهان در سطح گسترده.

آسایش و امنیت را برای مردم به ارمغان آورد.

توجه به این نکته نیز مهم است که در زمینه توسعه کریدورهای حمل و نقل کشور نیز قرارگاه با احداث خط آهن چابهار-زاهدان به طول بیش از ۶۰۰ کیلومتر (که بخشی از آن به بهره‌برداری رسیده و بخشی دیگر با پاری خداوند طی ماه‌های آینده افتتاح خواهد شد)، گام مهمی برداشته است تا از این طریق، علاوه بر توسعه ساحل مکران، بندر شهید بهشتی چابهار به عنوان تنها بندر اقیانوسی کشور به شبکه ریلی کشور متصل شود. همچنین با وجود توطئه‌هایی که در زمینه کریدور زنگرور مطرح است، قرارگاه، همه ویت‌های برای احداث جاده جلفا-کلاله مصروف داشته است تا این خیانت را خشتی کرده و نقش ایران را در ترانزیت جاده‌های شمال غرب کشور پررنگ سازد و از حقوق ملت ایران دفاع کند.

♦ **با توجه به توسعه بندرها و صنعت دریایی، چه چشم‌اندازی برای آینده صنعت دریایی ایران دارید و قرارگاه در این زمینه چه برنامه‌هایی دارد؟**

در حوزه بندرسازی نیز قرارگاه به دستاوردهای بی‌سابقه‌ای رسیده است؛ از بندر شهید بهشتی چابهار به منزله نخستین بندر اقیانوسی ایران تا بندر پارسیان به مثابه بزرگ‌ترین بندر تخصصی صنعتی، معدنی و نفتی کشور، و همچنین اجرای پروژه‌های بزرگ بندری همچون بندر پتروشیمی پارس، بندر شهید رجایی و بندر سیراف پارس.

مجموعه‌های دریایی قرارگاه، از جمله شرکت صدارا، ساخت کشتی‌های اقیانوس‌پیما کلاس افرامکس را نیز به‌صورت بومی‌پیش برده‌اند و تاکنون دو فروند کشتی ۱۱۳ هزار تنی روانه اقیانوس‌ها شده است.

در حوزه صنعت و معدن چطور؟

در حوزه صنعت و معدن نیز قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) افزون بر تلاش در کشف و استحصال پهنه‌های معدنی در نقاط مختلف کشور، تلاش کرده است با ساخت و احداث

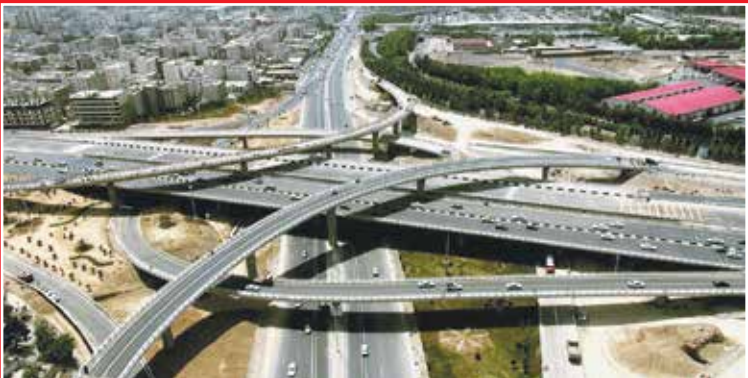
مجموعه‌های آژآوری گوناگون، همچون کارخانه مس سونگون، کارخانه مس درآلو، کارخانه فولاد بافت، کارخانه فولاد میانه، راهبری مجتمع فسفات آسفردی، استخراج یوزیمینی معدن سرب وروی انگوران و... در جهت تکمیل زنجیره تولید گام برداشته و ندای رهبر معظم انقلاب در مقابله با خام‌فروشی را لایک گوید و در زمینه ارزش افزوده مواد معدنی گام اساسی بردارد.

♦ **در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات هم اقداماتی انجام داده‌اید؟**

احداث ۴۰ هزار کیلومتر فیبر نوری و افزایش پهنای باند کشور از ۳ تیرایت به ۴۰ تیرایت در ثانیه نیز از دستاوردهای قرارگاه در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات به شمار می‌رود.

*** برای پایان مصاحبه نکته‌ای دارید؟**

در پایان باید یادآور شد امروزه در دکتربن امنیت، مؤلفه اساسی و مهم در امنیت‌آفرینی پایدار و بازدارندگی دفاعی کشور، توسعه زیرساخت‌هاست، که قرارگاه تلاش کرده است حسب وظیفه ذاتی خود در راستای این وظیفه خطیر گام بردارد. آنچه بیان شد، تنها گوشه‌ای از اقدام فرزندان این مرز و بوم در مجموعه قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) است که غرور هر ایرانی را که با اصالتی را که دل در گرو وطن دارد، بر خوانده‌انگیزخت.

گروه گزارش

صبح صادق

با پایان جنگ هشت ساله، کشور با انبوهی از خرابی‌ها و ویرانی‌ها در شهرهای گوناگون روبه‌رو بود و از سوی دیگر تعداد زیادی ماشین‌آلات، تجهیزات و امکانات عمرانی در حوزه مهندسی رزم سپاه در اختیار بود که می‌توانست التیام‌بخش این زخم عمیق باشد. بی‌توجهی به این مهم، می‌توانست برای کشور خسارت‌های فراوانی به دنبال داشته باشد. تا اینکه در ۲۳ آذرماه سال ۱۳۶۸ بنا به تدبیر و موافقت فرمانده معظم کل قوا و درخواست دولت وقت و براساس اصل ۱۴۷ قانون اساسی مبنی بر «مشارکت در امر بازسازی کشور»، بخشی از توان مهندسی سپاه تحت عنوان قرارگاه بازسازی خاتم‌الانبیاء(ص) و با به‌کارگیری رده‌های پنج‌گانه‌سپاه وارد عرصه سازندگی کشور شد تا سپاه باردیگر و در میدانی جدید به رسالت اصلی خود که حفظ دستاوردهای نظام و انقلاب بود، جامه عمل پبوشاند.

دوره شکل‌گیری و رشد

استفاده از امکانات و تجربیات هشت سال دفاع مقدس، این فرصت را فراهم می‌کرد تا افزون بر بازسازی و عمران کشور، ماشین‌آلات و تجهیزات موجود نیز به‌روز و نوسازی شود و امید و روحیه تحرک و پویایی در کشور ایجاد شود. قرارگاه در ابتدای فعالیت خود به بازسازی کشور به‌ویژه بازسازی مناطق جنگی و اجرای پروژه‌های کوچک و متوسط روی آورد و در ادامه وارد گرایش‌های راه، سد و خطوط انتقال شد. پل خرمشهر، راه ایلام-حمیل، خط لوله گاز جاجرم-گرمه و آزادراه تهران-ساوه نمونه‌ای از پروژه‌های احداث شده در این دوره بود.

دوره بلوغ و سازندگی

در این دوره قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) به هویت‌سازی، توسعه مسئولیت‌پذیری و تجربه‌اندوزی در اجرای پروژه‌های عمرانی و آبادانی کشور توجه کرد. ابلاغ اولین سند راهبردی سازندگی ازسوی رهبر معظم انقلاب(مدظله‌العالی) و استقلال قرارگاه از یگان‌های رزم و تشکیل رده‌های سازندگی سپاه

از ویژگی‌های این دوره است. همچنین قرارگاه در این دوره با ورود به پروژه‌هایی با ماهیت EPC و سرمایه‌گذاری و تجهیز به دستگاه‌ها و ماشین‌آلات خاص و ویژه توانست پروژه‌های بزرگ‌تری، از جمله سد کرخه، راه‌آهن بافق – مشهد، راه‌آهن گرگان-اینچه‌برون، آزادراه حرم تا حرم، بندرپتروشیمی یارس، خط انتقال آب قمرود و خط هفتم سراسری گاز را در کشور ایجاد کند.

دوره انحصارشکنی

قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) در این دوره حیات خود به انحصارشکنی، تحریم‌شکنی و دفع توطئه‌های اقتصادی غرب متمرکز شد. در این دوره استکبار جهانی در فکر تغییر جبهه تقابلی خود با ایران بود و با ناامیدی از جنگ مستقیم برای براندازی نظام، سعی داشت با دستاویز قراردادن بهانه‌ها و اعمال تحریم‌های گوناگون، جنگ اقتصادی تمام‌عیاری را علیه ملت و کشور آغاز کند و در یک فرآیند کوتاه‌مدت، تمام شرکت‌ها و پیمانکاران خارجی را به رها کردن اجرای پروژه‌های زیربنایی وادار کرد تا با این روش مسیر پیشرفت و توسعه ایران اسلامی را مسدود کرده، ایران را به یک کشور عقب‌مانده، فقیر و ناتوان تبدیل کند و با ایجاد نارضایتی‌های داخلی اهداف خود را دنبال کند. از این رو، قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) با درک این مهم سعی کرد با گذر از پروژه‌های عمومی که پیمانکاران داخلی قادر به انجام آن بودند، به سمت ابرپروژه‌هایی که پیش از این شرکت‌های خارجی انجام می‌دادند، حرکت کند و با نگاه به توان درون‌زای کشور و با همت مضاعف و مدیریت جهادی، در مسیر اعتلای نام ایران قدم گذاشت. فازهای شش‌گانه پارس جنوبی، پالایشگاه ستاره خلیج فارس، فولاد میانه، طرح تغلیظ مس سونگون، طرح گرمسیری، طرح غدیر، بندر شهید بهشتی، پل صدر، خطوط مختلف مترو در سراسر کشور، نمونه‌هایی از پروژه‌های احداث شده در این دوره است.

دوره الگوآفرینی

توسعه ارتباط و همکاری با تأمین‌کنندگان و پیمانکاران کشور(بخش خصوصی)، توسعه ارتباط با دانشگاه‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان به منظور بومی‌سازی و

ایرانی‌سازی هرچه بیشتر پروژه‌ها و توسعه کارپذیری در خارج از کشور از ویژگی‌های دوره الگوآفرینی قرارگاه به شمار می‌آید.

در این دوره قرارگاه ضمن به‌کارگیری صدها پیمانکار و تربیت مدیران لایق برای میهن اسلامی و به عنوان یک مجموعه «الگوآفرین، دانش‌بنیان و فناور»، توانست الگوسازی سبک سازندگی جهادی همراه با معنویت و اخلاق را پیاده کند.

هلدینگ نفت، گاز و پتروشیمی، هلدینگ راه و شهرسازی، هلدینگ دریایی، هلدینگ نیرو، هلدینگ صنعت و معدن، هلدینگ فناوری اطلاعات و ارتباطات و هلدینگ برون مرزی در این دوره در کنار هم ایجاد شدند تا قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) در تعامل درست و مؤثر با وزارتخانه‌های دولت به مسیر خود ادامه دهد.

گام بعدی تمرکززدایی بود و همین دلیلی شد تا ۲۹ شرکت و مؤسسه در ۱۶ استان به جز پایتخت مستقر شوند و در کل ایران شبکه قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) گسترده شود.

نگاه رسالت‌محور

حضور در عرصه سازندگی کشور از مصادیق حضور موفقیت‌آمیز سپاه در صحنه پاسداری از انقلاب اسلامی به شمار می‌آید. در واقع قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) با نگاهی بالاتر از نگاه صرفاً مأموریتی و براساس نگاه رسالت‌محور و تکلیف‌مدار و بر اساس سند راهبرد سازندگی در عرصه آبادانی کشور فعالیت دارد. بر اساس این سند، مجموعه سازندگی در سپاه، دارای هویت اسلامی، انقلابی، سپاهی، رسالت‌محور، نظام‌مند، چندمنظوره، منحصربه‌فرد، و ممتاز در عرصه فعالیت‌های سازندگی، با فرهنگ پاسداری و بسیجی، برخوردار از پشتوانه منابع سازمانی سپاه و بسیج مردمی، با قابلیت کمک به توسعه و تعمیق انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن در داخل و خارج از کشور است.

توانمندسازی پیمانکاران داخلی

قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) با شناسایی پیمانکاران داخلی توانمند و خوش سابقه در جهت استفاده از ظرفیت کاری آنها در اجرای پروژه‌ها و

بازوی اجرایی قوی تمام دولت‌ها

مشارکت در ارتقا و توسعه توان بخش خصوصی، اقدامات مؤثری انجام داده است؛ به گونه‌ای که با به‌کارگیری بیش از ۱۰۰۰۰ پیمانکار توانسته به مثابه

چتر حمایتی برای آنها عمل کند.

استفاده قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) از توان پیمانکاران داخلی در پروژه‌های عظیم با هدف افزایش سطح توان فنی و مالی و در نهایت ارتقای توان مهندسی و اجرایی کشور و افزایش مزیت رقابتی آنها به منظور اجرای پروژه‌ها باعث شده تا پیمانکاران زیادی به همکاری با این نهاد تمایل داشته باشند.

عرصه مسئولیت‌های اجتماعی

در کنار این عملکرد درخشان و کم نظیر، تعهد به مسئولیت اجتماعی و محرومیت‌زدایی از اقدامات مهمی است که قرارگاه خود را به انجام آنها ملزم می‌داند؛ البته با دو بخش مجزا شامل اجرای صدها پروژه مهم عمرانی و هزاران مورد اقدامات حمایتی در شعاع ۷۰ کیلومتری پروژه‌ها در سراسر کشور که زمینه پیوند بیشتر مردم با نظام مقدس جمهوری اسلامی و عمق‌بخشی به آرمان‌های نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران را در کنار ایجاد بارقه امید و نشاط در مردم سبب شده است.

کمک به دولت در مدیریت بحران و حضور در حوادث غیرمترقبه نیز از جمله اقداماتی است که در این حوزه انجام شده تا در طول این چهار دهه فعالیت، دل‌هایی شاد و امیدهایی زنده شود و آینده‌ای روشن‌تر از پیش به تصویر کشیده شود.

ایجاد زمینه «تمدن نوین اسلامی»

اکنون قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) آمادگی کامل دارد در راستای تحقق «بیانیه گام دوم انقلاب» پروژه‌های بزرگ و پیچیده را در مناطق گوناگون با شرایط متفاوت جغرافیایی در کوتاه‌ترین زمان ممکن و بر اساس شعار محوری «سرعت، کیفیت و اقتصادی کردن پروژه‌ها» طراحی و اجرا کند و با الگوآفرینی در این زمینه، دستاوردهای عظیمی را در عرصه آبادانی، استقلال، خودکفایی و سرافرازی میهن اسلامی به دست آورد و حرکت کشور در جهت ایجاد «تمدن نوین اسلامی» را با قوت بیشتر ادامه دهد و شعار «ما می‌توانیم» را به شایسته‌ترین صورت محقق کند.

مهدی عامری

کارشناس علوم اسلامی

مسئله زن و جایگاه او در نظام اجتماعی و تمدنی، همواره یکی از نقاط کانونی منازعات فکری میان گفتمان‌ها بوده است. در گفتمان اسلامی، کرامت زن بر مبنای استعداد او برای خلافت الهی و دستیابی به کمال استوار است و ارزش او فراتر از صرف تقسیم‌بندی‌های جنسیتی تعریف می‌شود. این نگاه، یک هستی‌شناسی جامع برای تعریف جایگاه زن ارائه می‌کند. با این حال، در دوران معاصر، تلاش‌های نظام‌مندی برای تخریب این جایگاه صورت گرفته است که هدف اصلی آنها، تهی‌سازی زن از نقش‌های بنیادین و تقلیل او به ابزاری در خدمت اغراض مادی است. این رویکرد، زن را به سمت غلبه میل به قدرت، سرعت و مصرف‌سوق می‌دهد و از لطافت، حکمت و توازن تهی می‌کند. در همین راستا، تضعیف و کوچک‌سازی نقش مادری به مثابه یک خیانت عمیق هویتی و تمدنی در حق زن قلمداد می‌شود. این نوشتار بر این گزاره محوری تمرکز دارد که تعریف صحیح و متعالی از نقش زن مسلمان در جامعه، که مبتنی بر کرامت ذاتی و حکمت زوجیت است، به‌طور خودکار مسئله حجاب را حل می‌کند.

● مبانی هستی‌شناختی کرامت زن (نظام زوجیت و عدالت الهی)

اندیشه اسلامی، سعادت و تعالی انسان را هدفی فراجنسیتی می‌داند و کرامت‌زن را بر پایه ظرفیت‌های وجودی او برای رشد و قرب الهی تعریف می‌کند. این دیدگاه، هرگونه تفکر تقلیل‌گرایانه مبتنی بر جنسیت را نفی کرده و مبنای نقش‌آفرینی در تمدن را نه تضاد، بلکه مکمل بودن قطب‌های خلقت می‌داند. اساساً نظام خلقت بر پایه زوجیت شکل گرفته است؛ این یک حقیقت فراگیر و یک «قانون هستی» است که نه‌تنها زیست فردی، بلکه ساختار تاریخ و پیکر تمدن را شکل می‌دهد. خداوند متعال در کلام وحی تصریح می‌فرماید: «سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَوَّاحَ كُلَّهَا مِمَّا تُثْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ» (یس/۳۶) و «وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ» (ذاریات/۴۹).

این آیات گسترده‌گی هستی‌شناختی زوجیت را

اثبات می‌کند، به نحوی که زوجیت شامل گیاهان، انسان‌ها، و حتی چیزهایی است که بشر نمی‌داند. در تفسیر عمیق‌تر، زوجیت به وجود دو شیء «مثبت» و «منفی»، «فاعل» و «قابل» در تمام ذرات عالم هستی، مانند پروتون‌ها و الکترون‌ها در ساختار اتمی، تعمیم داده می‌شود. این قانون کیهانی اثبات می‌کند که زن و مرد دو قطب یک حقیقت هستند و جهان نه بر پایه تضاد و تخاصم، بلکه بر اساس تکامل و توازن پیش می‌رود.

● جایگاه فراجنسیتی انسان: خلافت الهی و حیات طیبه

رسالت بنیادین انسان، یعنی رشد، تعالی و سعادت، مسئله‌ای فراجنسیتی است. هدف غایی، رسیدن به حیات طیبه، یعنی یک زندگی پاکیزه از آلودگی‌ها و ظلم‌هاست. جایگاه «خلیفه‌اللهی» به نوع انسان اعطا شده است، نه جنسیت خاص. انسان خلیفه خداوند در زمین است؛ «وَإِذْ قَالَ رَبِّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً» (بقره/۳۰). جانشین خداوند کسی است که اسماء و صفات الهی را در اخلاق، رفتار، کردار، و گفتار خود پیاده کند. این مقام بنیان کرامت انسانی است و هیچ تفاوتی میان زن و مرد در اصل ایمان، گرایش‌های درونی و هدف غایی وجود ندارد.

از سوی دیگر، قرآن کریم، شرط رسیدن به حیات طیبه را یکسان می‌شمارد و برابری تام مرد و زن را در شرط قبولی عمل صالح و کسب ثواب اثبات می‌کند: «مَنْ عَمِلْ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ لَمْ يَمَسَّ مِن مَّوْمِنٍ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاتًا طَيِّبَةً...» (نحل/۹۷). همچنین، برابری در گرایش‌های درونی (جوانچی) از طریق سوره احزاب/۳۵ (مسلمین و مسلمات، قانتین و قانتات) تأیید شده است.

● نقش بنیادین زن: قطب لطافت، تربیت و زیرساخت تمدنی

زن از دل خلقت، یک مسئولیت تمدنی دارد: آوردن لطافت، پرورش، حکمت و توازن به جهان. نقش زنان در تمدن، تنها به حضور اجتماعی و سیاسی محدود نمی‌شود، بلکه در ساختار بنیادین تمدن نقش ویژه‌ای دارند.

یک‌درسالت مادری: نقش انحصاری و سرمایه‌ساز تمدن؛ نیروی انسانی تربیت شده، اساس تمدن است و تمدن بدون جمعیت ساخته نمی‌شود. زن در تربیت این نیروی انسانی، نقشی محوری و انحصاری دارد که تنها از زن برمی‌آید. با توجه به

تحلیل هستی‌شناختی از نقش زن مسلمان در تمدن‌سازی و استراتژی دفاعی حجاب

زن در منظومه حکمت زوجیت

روحیات و فیزیولوژی زن، بخش مهمی از تربیت در سنین پایین به وسیله خانم‌ها بهتر انجام می‌شود. رهبر معظم انقلاب، نقش مادری را یکی از بالارزش‌ترین و افتخارآمیزترین جایگاه‌ها در اسلام می‌داند. «مادری» مسئله‌ای است که ثواب خدمت به آن، در شرایط کفایت نیرو، حتی از جهاد بیشتر است (استناد به حدیث «الْجَنَّةُ تَحْتَ أَقْدَامِ الْأُمَّهَاتِ»). کوچک‌سازی و تمسخر نقش مادری و خانه‌داری، یک خیانت عمیق هویتی و تمدنی است. این اقدام کار مادر را که شامل تربیت نفسانی، عاطفی و اخلاقی نیروی انسانی تمدن است، با کنایه طعن در زایمان و پختن و شستن خلاصه کرده و به آن می‌تازد. این در حالی است که مادر، نه فقط جمعیت، بلکه کیفیت تمدنی نیروی انسانی را تعیین می‌کند.

دو-آرامش در جامعه و اهمیت زوجیت همکارانه؛ مسئله ایجاد آرامش در جامعه، یکی دیگر از زیرساخت‌های تمدنی است. قرآن کریم زوجیت را مایه آرامش می‌داند: «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً» (روم/۲۱). زن به منزله کانون مودت و رحمت، بستر تعالی مردان و فرزندان را فراهم می‌آورد و این آرامش طرفینی به جامعه تسری پیدا می‌کند. زوجیت نه تنها یک رابطه عاطفی، بلکه یک «فرآیند همکارانه شناختی» و یک سازوکار برای خلق آثار جدید در جامعه است. در تولید آثار بزرگ تمدنی نیز، زن به عنوان «ستون نرم» ثبات، نقش‌آفرینی می‌کند. برای نمونه، همسر علامه طباطبایی با فراهم کردن شرایط روحی و ذهنی آرام (عدم گسست رشته افکار، چای سر ساعت) در پیشرفت علمی ایشان نقش مهمی داشت.

● حجاب: استراتژی دفاعی و مطالبات زن تمدن‌ساز

حجاب در نگاه زوجیتی، یک نماد محدودیت نیست؛ بلکه یک «سپر نقش» و یک «حفاظ تمدنی» است. این مسئله به منزله یک راهبرد برای حفظ امنیت روانی، اجتماعی، و تضمین کرامت و نقش زن در تمدن‌سازی تلقی می‌شود. زن وقتی نقش کر امت‌مدار خود را در کم می‌کند و می‌خواهد در کار بزرگی در تمدن‌سازی نقش ایفا کند، به این نتیجه می‌رسد که بهترین روش برای نقش ایفا کردن در جامعه این است که کالای جنسی نباشد. امنیت داشته باشد و با حجاب باشد. حجاب یک استراتژی دفاعی برای تضمین امنیت نقش و کرامت ذاتی است. رعایت حجاب و موازین شرعی، تضمین‌کننده

سلامت اخلاقی، حفظ کرامت زن و ثبات خانواده است. حجاب به عنوان «پروتکل حضور عمومی» عمل کرده و از استثماری جنسی (کالایی‌شدن) جلوگیری می‌کند. بدون این پروتکل امنیتی، حضور اجتماعی زن به ابزار جنسی تبدیل می‌شود و نقشش اطفای شهوت مرد می‌شود. حجاب دفاعی در برابر «نفوذ پروژه‌های فرهنگی غرب» است که هدف آن کاهش مقاومت جامعه در برابر سلطه و تهی‌سازی زن از نقش‌های بنیادین است.

وقتی زن نقش خود را بفهمد، مطالباتش نیز تغییر می‌کند. زنان مسلمان باید خودشان مطالبه‌گر باشند. مطالبه‌گری باید از سطح پوششی به سمت نقش‌آفرینی جدی، مسئولانه و تمدن‌ساز سوق یابد. زن تمدن‌ساز مطالبه «امنیت اخلاقی، احترام اجتماعی و امکان تربیت نسل» را می‌کند. این تحول در نگاه، نه تنها پاس‌سخنگوی نیازهای روحی و اجتماعی زن است، بلکه به مقابله با استثماری فرهنگی و اقتصادی غرب می‌انجامد. زن مسلمان توانسته است در تمامی علوم همپای مردان، بلکه در اموری نیز جزء پیشقراولان باشد، با حفظ تقوا و وقار اسلامی. نهاده‌بنه کردن نگاه تمدن‌ساز به مسئله زن و پیاده‌سازی الگوی سوم زن مسلمان (حضور بر اساس شایستگی با حفظ زوجیت و عفت) برای رساندن ایران به تمدن اسلامی ضروری است.

● چشم‌انداز تمدنی

تحلیل جامع مبانی اسلامی نشان می‌دهد زن مسلمان، نه یک موجود حاشیه‌ای یا رقیب مرد؛ بلکه قطب دیگر خلقت و یکی از ارکان نیروساز و تمدن‌ساز است. جایگاه زن در این منظومه بر پایه عدالت، کرامت فراجنسیتی و حکمت زوجیت تعریف شده است. نقش مادری او، سنگ زیرین بنای ساختار اجتماعی و فرهنگی است و ایفای موفق این نقش، به همراه حضور فعال در عرصه‌های اجتماعی و علمی، مستلزم حفظ امنیت نقش است. در این راستا، حجاب به منزله یک سازوکار دفاعی و امنیتی برای جلوگیری از تقلیل زن به ابزار جنسی و تضمین‌کننده حضور فعال و همراه با کرامت او در جامعه عمل می‌کند. برای شکل‌گیری «تمدن نوین اسلامی» که در آن علم با اخلاق، مادیات با معنویت و قدرت سیاسی با عدالت همراه است، لازم است مطالبات زنان از سطح نازل آزادی‌های پوششی، به سمت نقش‌آفرینی جدی و مسئولانه سوق یابد.

آفاق

ضوابط تفکر انقلابی-۲۱

بازتولید دوگانه

محمد رضا ملایی

پژوهشگر اندیشه سیاسی

هر چند دوگانه «مصلحت در برابر حقیقت» در ادبیات شریعتی شکل گرفت و در دهه‌های نخست انقلاب در ذهنیت نخبگان ریشه دواند، اما ماجرا در همان سطح نماند. این دوگانه به‌تدریج از یک بحث نظری، به یک «قالب ذهنی عمومی» تبدیل شد؛ قالبی که رسانه‌ها، روشنفکران جدید و حتی بدنه اجتماعی، آن را در موقعیت‌های متنوع بازتولید کردند. به همین دلیل، امروز هرگاه از مصلحت‌سنخ به میان می‌آید، در لایه‌های گوناگون جامعه، گویی حقیقتی در آستانه قربانی شدن است. از دهه هفتاد و هشتاد به بعد، نمونه‌های فراوانی وجود دارد که نشان می‌دهد این دوگانه چگونه در گفتمان عمومی حاضر است. هر بار که مسئله‌ای حساس و چندبعدی رخ می‌دهد، بخشی از جامعه ناخودآگاه سراغ همان مفهوم قدیمی می‌رود: «حقیقت را قربانی مصلحت نکنید». این جمله به یک شعار آماده تبدیل شده است. در لایه روشنفکری جدید، این ذهنیت شدت بیشتری یافته است. اگر مرحوم شریعتی مصلحت را در برابر حقیقت با زبان عاطفی و حماسی تصویر می‌کرد، مرحوم عماد افروغ تلاش کرد این دوگانه را در قالبی آکادمیک و نظری بازسازی کند. او با تکیه بر مباحث جامعه‌شناختی و فلسفه‌ی اجتماعی، مصلحت را عنصری مذموم و انحراف‌آور معرفی می‌کرد؛ عنصری که در نهایت حقیقت را در ساختار قدرت بی‌صدا می‌کشد. افروغ با زبان نظم‌یافته‌تری نسبت به شریعتی، همان گفتمان

سیاست نامه

سیدمحمدباقر صدر-۶۵

تحول پیشرفت‌مدار

مسعود پور فرد

کارشناس اندیشه سیاسی

درباره تحول منتهی به پیشرفت، همیشه دو گرایش غلط وجود داشته است. گرایش اول، کسانی بوده‌اند که با هر نوع نوآوری و تحولی مخالفت می‌کردند. با طرح این مسئله که احیاناً سابقه ندارد یا آن را نمی‌شناسیم، هر تحولی را مشکوک می‌دانستند. به زعم شهید صدر، این گرایش غلط و نابجاست؛ چرا که نوآوری سنت تاریخ است و بدون نوآوری زندگی بشر اصلاً معنا پیدا نمی‌کند. گرایش دیگر، همان خیانت‌هایی است که به نام پیشرفت و تحول انجام گرفت و ضربه‌هایی است که به نام خدمت و زیر پرچم اصلاح‌گری عمدتاً بر پیکر ملت مسلمان از جمله ایران وارد شد.

نقطه آغاز این ویژگی برآمده از روحیه تحولی در شهید صدر در جوانی خودش را در قالب مشارکت فعال وی در مباحث علمی حوزه‌های علمیه و نگاه آسیب شناختی به ساختار علمی و اجتماعی نشان داده بود. شهید صدر در تحول و روزآمدشدن روش‌های علمی و تحصیلی در حوزه‌های علمیه نقش مهمی ایفا کرد. الگوی تحولی شهید صدر این بود که ایشان از متن حوزه اصیل و سنتی برخاست و به دستور و اجازه آیت‌الله‌العظمی خونی درس خارج خود را شروع کرد و بعد هم کتاب‌های آموزشی حوزه، نظریه‌پردازی اصولی، نظریه‌پردازی فقهی، تربیت شاگردان بزرگ و تأکید بر آمیختگی دین و سیاست و حضور جهادی در صحنه را نوآورانه از متن و نص دین استنباط و نظریه‌پردازی کرد. همه اینها می‌تواند عناصر حوزه انقلابی باشد که در اندیشه شهید صدر هم هست. حقیقتاً اندیشه تحولی شهید صدر در حوزه‌های علمیه الگویی تحولی برای رویکرد ویژه ایشان در عالمی بزرگ‌تر، یعنی اجتماع و اداره آن از طریق آموزه‌های اسلامی بود.

از این‌رو، یکی از مهم‌ترین ساحت‌هایی که امروز شهید صدر می‌تواند برای طلاب جوان حوزه علمیه الگو باشد، در مباحث علمی و جهاد علمی است. البته لازم است جوانان دانشجوی و طلبه امروز با مکتب شهید صدر که خود برگرفته از مکتب تمدنی اسلام است، بیشتر آشنا شوند. البته این مکتب تمدنی را امروز در اندیشه‌های امام و رهبری به خوبی می‌بینیم. اخلاص و تقوا و پشت به دنیا کردن شهید صدر و روحیه جهادی و بصیرت سیاسی ویژه ایشان در کنار روحیه ولایت‌مداری شهید و اینکه ذوب در ولایت بود و برای خود چیزی نمی‌خواست و حاضر بود برای تحقق اندیشه‌ها و آرمان‌هایش فداکاری تا رسیدن به شهادت را انجام دهد از دیگر مختصات تحولی این شهید هم‌ام است.

در این زمینه، بحث و نظریه «منطقه الفراغ» شهید صدر یا دایره مباحث عامه و رابطه بین دایره ثابت و متغیر به نقش احکام حکومتی ولی فقیه و سیاست‌گذاری‌های ولی فقیه در اجرا و اقامه حاکمیت اسلامی و پیشبرد قوانین و مقررات اسلامی و چرخه قانون‌گذاری که شهید صدر بیان می‌کند و مبتنی بر اجتهاد اصیل متحرک زنده پاسخ‌گو و مطابق مقتضیات زمان است، امروز هم در چرخه قانون‌گذاری و هم در چرخه قضایی و اجرایی می‌تواند مؤثر باشد. به‌ویژه دادگاه عالی مظالم که جزء پیشنهادهای شهید صدر است، امروز در بحث مبارزه با مفساد اقتصادی و در سلامت نظام اداری می‌تواند اثرگذار باشد.

سند ملی هوش مصنوعی روی کاغذ!

«سند ملی هوش مصنوعی» یکی از مهم‌ترین اسناد راهبردی کشور در حوزه فناوری است؛ سندی که هدف آن رساندن ایران به جمع ۱۰ کشور برتر هوش مصنوعی تا سال ۱۴۱۲ عنوان شده است. این سند نخستین‌بار در شورای عالی انقلاب فرهنگی در خرداد ۱۴۰۳ تصویب و سپس در دی ۱۴۰۳ برای اجرا به دستگاه‌ها ابلاغ شد. اما سؤال مهم برای فعالان فناوری این است: آیا این سند به‌صورت واقعی وارد مرحله اجرا شده یا همچنان در مرحله شعار باقی مانده است؟

یکی از مهم‌ترین اجزای این سند، تشکیل «سازمان ملی هوش مصنوعی» است؛ نهادی که باید نقش ستاد فرماندهی توسعه هوش مصنوعی را در کشور ایفا کند. مجلس شورای اسلامی در اکتبر ۲۰۲۵ با تشکیل این سازمان موافقت کرده و به‌نوعی نخستین گام عملی برای ساختاردهی اجرایی برداشته شده است. در کنار آن، در خرداد ۱۴۰۴ نیز «سند ستاد توسعه فناوری و کاربرد هوش مصنوعی» به تصویب هیئت دولت رسیده که مکمل سند اصلی به شمار می‌آید و بیشتر بر پروژه‌های عملیاتی تمرکز دارد. این تحولات نشان می‌دهد، فرآیند «ساختارسازی» در جریان است. با این حال، اسناد متعدد و مصوبات جداگانه باعث شده برخی کارشناسان نسبت به هم‌پوشانی وظایف و نبود شفافیت در ساختار حکمرانی هوش مصنوعی هشدار دهند، موضوعی که در گزارش‌های تحلیلی نیز منعکس شده است. ظاهراً اجرای سند ملی هوش مصنوعی در حال عبور از مرحله «مطالعه» و ورود به «عملیاتی‌سازی» است. زیرا سامانه‌هایی برای رصد پیشرفت دستگاه‌ها در حال طراحی است و قرار است گزارش‌دهی شفاف‌تری دربارۀ عملکرد نهادها ارائه شود. این اقدام‌ها نشانه‌ای مثبت است، اما هنوز نمی‌توان آن را «اجرای گسترده» دانست.

چالش‌های اصلی اجرای سند را می‌توان در چهار بخش خلاصه کرد؛ از جمله ابهام در نقش دستگاه‌ها؛ زیرا هنوز مشخص نیست کدام وزارتخانه‌ها دقیقاً چه بخشی از سند را اجرا می‌کنند. نبود بودجه روشن برای پروژه‌های ملی، اجرای کلان‌پروژه‌های هوش مصنوعی بدون بودجه اختصاصی عملاً ممکن نیست. فقدان گزارش‌دهی عمومی؛ مشخص نیست تاکنون چه نتیجه‌ای حاصل شده و چه بخشی از سند در چه مرحله‌ای قرار دارد. کمبود هماهنگی بین نهادها؛ تعدد شوراها، ستادها و سازمان‌های دخیل باعث گسست بین سیاست‌گذاری و اجرا شده است. با وجود چالش‌ها، چند اقدام نشان می‌دهد حرکت اولیه آغاز شده است. نخست، تعیین «کلان‌پروژه‌های ملی هوش مصنوعی» در حوزه‌هایی مانند سلامت و صنعت است؛ پروژه‌هایی که با هدف یکپارچه‌سازی فعالیت‌ها طراحی شده‌اند. دوم، ابلاغ سند تکمیلی از سوی هیئت دولت است که بر کاربردهای عملی تأکید دارد و نشان می‌دهد اراده‌ای برای ورود جدی‌تر وجود دارد. سوم، آغاز فعالیت در برخی استان‌ها برای تدوین برنامه‌های محلی و سندهای اجرایی کوچک‌تر به شمار می‌آید.

در پاسخ به این پرسش که «آیا سند ملی هوش مصنوعی اجرا شده است؟» باید گفت، بله، اجرای آن آغاز شده، اما هنوز در مراحل اولیه است. ساختارهای اجرایی شکل گرفته، اسناد تکمیلی ابلاغ شده و برخی استان‌ها وارد مرحله عملیاتی شده‌اند؛ اما فاصله زیادی میان وضعیت فعلی و اهداف بلندپروازانه سند وجود دارد.

مهدیه چوپانی

دبیر گروه مجازستان

نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران نه تنها به یک بازدارنده قدرتمند در خلیج فارس و دریای عمان تبدیل شده، بلکه کارگاهی زنده برای توسعه فناوری‌های دفاعی پیشرفته است. در قلب این تحول، ناوشکن‌های کلاس جماران قرار دارند. این ناوشکن‌ها فراتر از یک ابزار جنگی، نمایشگر عینی پیوند عمیق سیاست، فناوری و استراتژی دفاعی ایران هستند و داستانی از خوداتکایی را روایت می‌کنند.

راهاندازی ناوشکن جماران (جماران ۱) در سال ۱۳۸۹، نقطه عطفی استراتژیک بود. در شرایطی که تحریم‌های شدید، دسترسی به فناوری‌های دریایی پیشرفته را ناممکن می‌کرد، رونمایی از یک ناوشکن ساخت داخل، پیامی واضح داشت: «مقاومت فناوریانه». جماران، که بر روی بدنه یک کشتی تجاری سابق ساخته شد، نمادی از «تبدیل تهدید به فرصت» و عبور از وابستگی بود. این ناوشکن به‌سرعت به یک نماد ملی و تبلیغاتی از توانایی داخلی در رسانه‌های ایران تبدیل شد. نام «جماران» نیز بر بعد ایدئولوژیک و هویتی این پروژه صحنه می‌گذارد و آن را در چارچوب گفتمان «استقلال و خودکفایی» قرار می‌دهد.

ناوشکن جماران نمونه بارزی از توسعه فناوری تدریجی و صعودی است که استراتژی دفاعی ایران را شکل می‌دهد: جماران یک: نقش یک پروژه پایلوت و اثبات مفهوم را ایفا کرد. تمرکز

بر بومی‌سازی ساخت بدنه، سامانه‌های پیشرانش و ناویری اولیه بود. تسلیحات آن عمدتاً محدود به توپ و راکت‌انداز بود. جماران دو(دنا): این مدل سامانه جنگ الکترونیک پیشرفته، رادارهای بومی جدید و مهم‌تر از همه، قابلیت شلیک موشک‌های کروز سطح به سطح را به نمایش گذاشت. این امر، ناوشکن را از یک شناور دفاع نزدیک به یک سکوی ضربه‌ای راهبردی ارتقا داد. جماران سه (سهند): ادامه روند تکامل با تأکید بر افزایش قابلیت راداری، جنگ الکترونیک و بهبود سامانه‌های دفاع نزدیک هوایی. این روند تکاملی نشان می‌دهد ایران، فناوری دریایی را نه از طریق خرید، بلکه از مسیر تحقیق و توسعه داخلی در دریا به دست آورده است.

پیوند فناوری و استراتژی دفاعی

ناوشکن‌های جماران به‌طور مشخص در خدمت دکترین دفاعی نامتقارن و دفاع از سواحل ایران قرار گرفته‌اند. حضور دائمی و بازدارندگی، حضور این شناورها در خلیج فارس، توانایی نظارت و واکنش سریع ایران را افزایش می‌دهد و پیام بازدارندگی به رقبای دشمنان بالقوه می‌رساند. سکوی پرتاب موشک‌های کروز، با نصب موشک‌های کروز برد بلند، این ناوشکن‌ها از یک شناور دفاعی صرف خارج شده و به ابزاری برای تهدید اهداف دریایی و حتی ساحلی دشمن در فاصله‌ای قابل توجه تبدیل شده‌اند. پلتفرم آزمایش فناوری‌های نو، این کلاس بستری برای آزمایش و عملیاتی‌سازی سامانه‌های راداری، ارتباطی و جنگ الکترونیک بومی است. موفقیت‌ها و شکست‌های این آزمایش‌ها مستقیماً به توسعه نسل بعدی تجهیزات نیروی دریایی و حتی

ناوشکن‌های جماران

از نماد مقاومت تا سکوی پرتاب فناوری دفاعی ایران

سایر نیروها کمک می‌کنند. توانایی عملیات ترکیبی، این ناوشکن‌ها طراحی شده‌اند تا در کنار شناورهای تندرو (با تاکتیک موج انسانی) و زیردریایی‌ها عمل کنند. یک ناوشکن می‌تواند با سنگرگیری الکترونیک و موشک‌های برد بلند، پوشش عملیاتی برای نیروهای تهاجمی سبک‌تر فراهم کند.

ناوشکن‌های کلاس جماران، داستان خوداتکایی تحت فشار و تبدیل ضرورت به فرصت هستند. محصول مستقیم سیاست کلان نظامی_دفاعی ایران بر پایه مقاومت و کاهش وابستگی‌اند. از منظر فناوری، نشان‌دهنده بلوغ صنایع دفاعی ایران در حوزه پیچیده کشتی‌سازی نظامی هستند. از منظر استراتژیک، این ناوشکن‌ها بازوی قدرتمندی برای نیروی دریایی در اجرای دکترین دفاع از سواحل و ایجاد بازدارندگی در منطقه‌ای حیاتی هستند.

ناوشکن جماران به عنوان نماد توان دریایی ایران، عملیات خود را از محدوده خلیج فارس فراتر برده و در اقیانوس اطلس و اقیانوس هند حضور یافته است.

توانمندی موشکی جماران نشان می‌دهد این ناوشکن به موشک‌های کروز با برد ۲ هزار کیلومتر مجهز است. این قابلیت، ناوشکن را از یک شناور دفاع ساحلی به یک سکوی ضربه‌ای راهبردی تبدیل می‌کند که می‌تواند اهداف دشمن را «در قلب اقیانوس‌ها» تهدید کند. این موضوع نشان‌دهنده دستیابی ایران به فناوری ضدکشتی برد بلند و توانایی تأثیرگذاری بر معادلات امنیتی فراتر از منطقه است. همچنین قابلیت پایداری ۳۰۰ روزه در دریا یکی دیگر از نکات حائز اهمیت ناوشکن جماران است. این ویژگی برای

عملیات‌های طولانی مدت در آب‌های دور دست ضروری است و نشان از تکیه بر لجستیک و تعمیرات داخلی دارد. این امر در شرایط تحریم، حاکی از خودکفایی در پشتیبانی ناوگان دریایی ایران است.

ارتقای اخیر جماران یکی از پیچیده‌ترین پروژه‌های بازآماد نیروی دریایی ارتش تا امروز بوده است و تقریباً تمام سامانه‌های اصلی شناور دستخوش تحول اساسی شده‌اند؛ جایگزینی رادارهای قدیمی با رادار فازی پیشرفته ایرانی (احتمالاً مشتق از سامانه باور یا چشم عقاب)، افزایش برد کشف هوایی به بیش از ۲۰۰ کیلومتر و توانایی تفکیک اهداف کوچک و پرسرعت. ارتقای اساسی با نصب نسخه جدیدتر پدافند میان‌برد عمودی پرتاب با برد ۱۲۰۵۰ کیلومتر. جایگزینی موشک‌های نور و قادر با نسخه‌های بردبلندتر قدیر یا موشک‌های کروز ضدکشتی جدید (برد ۳۰۰+ کیلومتر) و احتمال نصب لانچرهای عمودی. نصب نسل جدید سامانه‌های اختلال گر، فریب‌دهنده و گیرنده هشدار راداری که جماران را در برابر موشک‌های پیشرفته ضدکشتی به مراتب مقاوم‌تر می‌کند. بهینه‌سازی موتورها، افزایش مخازن سوخت و آب شیرین و ارتقای سامانه‌های کنترل آسیب برای مأموریت‌های ۶۰ روزه بدون لجستیک ساحلی. بنابراین، جماران امروز «حداقل پنج برابر قوی‌تر از روز اول» است و تنها یک کشتی جنگی نیست؛ بلکه نماد عینی اراده سیاسی ایران برای دستیابی به قدرت دفاعی مبتنی بر فناوری داخلی است، حتی اگر این مسیر پرچالش و تدریجی باشد.

مهندسی عدم قطعیت

انسان‌رسانه‌ها در تله جنگ شناختی رژیم صهیونی علیه ایران

و بهره‌گیری از رفتار هیجانی انسان‌رسانه‌ها، به بخشی از اهداف روانی و شناختی خود دست یافت.

پیامدهای بیش‌فعالی

رفتار شتاب‌زده و بیش‌کنشی برخی کنشگران یوتیوب و اینستاگرام موجب شکل‌گیری پنج پیامد مهم شناختی در جامعه شد. نخست آنکه تکرار و انتشار انبوه محتوا درباره یک خبر مهم، ذهن مخاطبان را با اضافه‌بار شناختی مواجه کرد و توان پردازش منطقی واقعیت را کاهش داد. دوم، این بازنشرهای هیجانی، اضطراب فراگیری ایجاد کرد که جامعه را در وضعیت آماده‌باش روانی قرار داد. سوم، ابهام ناشی از این موج رسانه‌ای، فرآیند تصمیم‌گیری شهروندان را مختل و فعالیت‌های اقتصادی، مانند خرید، سرمایه‌گذاری و گردشگری رافلج کرد. چهارم، القای تهدید قرب‌الوقوع، باعث عقب‌نشینی اجتماعی و کاهش مشارکت مدنی شد. پنجم، این خستگی شناختی، پذیرش سریع اخبار جعلی را افزایش داد و بخشی از مخاطبان، روایت‌های نادرست را به‌عنوان «واقعیت قطعی» پذیرفتند.

مهندسی عدم قطعیت

صهیونیست‌ها سال‌هاست که جنگ اطلاعاتی خود را بر پایه «مهندسی عدم قطعیت» بنا

کرده‌اند؛ رویکردی که با استفاده از اخبار بی‌منبع، روایت‌های نیمه‌درست، تحلیل‌های پرجزئیات اما ساختگی، و انتشار از طریق منابع خاکستری، یک فضای بینایی از واقعیت ایجاد می‌کند. در چنین فضای، نه تأیید و نه تکذیب می‌تواند جریان روایت را کنترل کند و مخاطبان در وضعیت دائمی بلاتکلیفی قرار می‌گیرند. این وضعیت، از منظر راهبرد عملیات شناختی، بهترین بستر برای هدایت ذهنی جامعه هدف به سمت برداشت‌های مطلوب دشمن است.

ضرورت پدافند شناختی

جمهوری اسلامی ایران با وجود تجربه‌های ارزشمند در حوزه پدافند سایبری، هنوز در سطح ملی به یک ساختار منسجم پدافند شناختی مجهز نشده است؛ ساختاری که بتواند در برابر عملیات نسل پنجم، با پروتکل‌های ضربتی و بازدارنده عمل کند. واکنش‌های موردی نظیر «تکذیب رسمی» هرچند ضروری است، اما به تنهایی توان توقف یک عملیات روانی پیشرفته را ندارد. برای کاهش آثار چنین حملاتی، ضروری است که پدافند شناختی ایران وارد مرحله بازیگری فعال شود. راهکارهای اصلی در این مسیر شامل مواردی است: از جمله راه‌اندازی یا تقویت سامانه ملی درستی‌آزمایی اخبار حساس با همکاری رسانه‌های معتبر و تولید روایت‌های فوری و مستند. همچنین رصد مستمر انسان‌رسانه‌های پرمخاطب، ارائه مشورت حرفه‌ای به آنان و تولید محتوای پیشگیرانه پیش از شکل‌گیری موج‌های منفی اهمیت ویژه‌ای دارد. آموزش عمومی سواد شناختی و مقابله با اقتصاد دروغ در پلتفرم‌های اینترنتی نیز باید در دستور کار قرار گیرد. در نهایت، ایجاد ضربه‌گیرهای روایی برای کاهش شوک‌های روانی، از الزامات پدافند شناختی پیش‌دستانه است؛ امری که می‌تواند جامعه را در برابر امواج عملیات روانی سازمان‌یافته مقاوم‌تر کند.

نمی دانی که نمی توانم دوری تو را تحمل کنم؟

گفتاری از **حجت الاسلام والمسلمین حامد کاشانی**

ملموس شود. امام زمان ارواحنا فداء در دنیا زندگی می کنند، اینکه در دنیا زندگی می کنند یعنی چه؟ در دنیاست، وقتی در دار دنیاست؛ یعنی ابتلا هست، ممکن است خدای نکرده حضرت بیمار شوند یا عزیزان ایشان بیمار شوند، ممکن است در سختی قرار بگیرند،

ممکن است داغ ببینند. چیزی که در مورد امام زمان ارواحنا فداء هست، این است که حضرت خیلی داغ دیده اند، آدمی که هزار سال زندگی کرده است، زیاد داغ دیده است. ممکن است داغ دیدن برای آدم بی عاطفه خیلی اهمیت نداشته باشد، اما آن بزرگواران چطور هستند؟

اگر مردمی که زمان حضرت موسی بن جعفر(ع) که حضرت در زندان بودند، زندگی می کردند؛ به نظر شما آنها چطور زندگی می کردند؟ طوری که انکار امام از دنیا رفته است؟ یا طوری که انکار امامی نیست؟ یا اینکه امامی هست، اما در زندان است؟ آیا می شد به این موضوع فکر نکنند؟ آیا شما می پذیرید شیعه ای باشد و به حضرت موسی بن جعفر(ع) معرفت داشته باشد، اما نسبت به زندانی بودن حضرت بی خیال باشد؟ آیا چنین چیزی امکان پذیر است؟ گفته نشده است که حضرت حجت(عج) در نشانات دیگری است، که مثلاً رفته است که بعداً برگردد. چون در این صورت اشکال اعتقادی پیدا می شود، چون زمین نمی تواند بدون حجت خدا باقی بماند. ما بعضی حرف ها را ساده می گویم و ساده از کنار آنها رد می شویم. نمی شود که حضرت در بهشت زندگی کند و بعداً برگردد، چون آن وقت ما بی حجت می شویم. اگر جلوتر فرصت شود عرض می کنم که باید این «حجت» را معنا کنیم، یعنی از لفظ به معنا برویم که

رواج بی عفتی و بی حیایی به بهانه طنز!

نهی شده است. امام صادق(ع) می فرمایند: «لَكِنَّ اللَّهَ سَتِيرٌ يُحِبُّ السِّرَّ»؛ خداوند عقیف است و انسان های با عفت را دوست دارد. (بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۲۲۱)

شاید برخی افراد با این شوخی ها بخندند، اما این دلیل نمی شود که آن را برای جامعه و مردم تجویز کنیم. وانگهی همان کسانی که در این برنامه های طنز و فیلم های طنز، همراه با شوخی های جنسی و غیر اخلاقی شرکت می کنند یا آن را در سینما و... تماشا می کنند خودشان حاضر نیستند خانواده و فرزندان شان را پای این برنامه ها و فیلم ها بنشانند! آری، وجدان اخلاقی و فطرت پاک انسانی آنان به خوبی می داند که این محتوا همچون سم است و نباید در معرض کسانی قرار گیرد که رشد اخلاقی و شخصیتی آنان در خطر است. این خود بزرگ ترین محکومیت برای اینگونه تولیدات است. اگر فرزندان ما در سنین نوجوانی و حتی جوانی در این شوخی ها غرق شوند و عادت کنند که با سخن های غیر اخلاقی با یکدیگر سخن بگویند، نمی توانند در آینده به اخلاقیات پایبند بمانند و ممکن است در سطحی نازل تر و رفتاری ناهنجارتر غرق شده و زندگی خودشان را به مشکلات مختلف دچار کنند. فکر نکنیم که سخنان مشهوری و شوخی های جنسی در جامعه اثر بد نمی گذارد، زیرا وقتی سخنی شایسته به زبان نمی آوریم شیطان وارد شده و اختلاف، دوری، دشمنی و فساد ایجاد می کند. خداوند در

آیه ۵۳ سوره اسرا می فرماید: «وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا»؛ به بندگام بگو: سخنی بگویند که بهترین باشد! چرا که (شیطان به وسیله سخنان ناموزون، میان آنها فتنه و فساد می کند؛ شیطان همیشه دشمن آشکاری برای انسان بوده است! همه ما می دانیم حرفی که از دهان بیرون آمد دیگر قابل کنترل نیست. پس نباید فکر کنیم یک جمله ای بود و یک شوخی، تمام شد و رفت، اینچور جملات و تمثیل ها و شوخی های به مرور جامعه را به تاریکی و فساد می کشاند. پیامبر خدا(ص) می فرماید: «... گاه انسان سخنی ناخرسندکننده خداوند می گوید که گمان نمی کند آن سخن بدانجا رسد که رسید و خداوند به سبب آن سخن، خشم و ناخشنودی خود را تا روزی که دیدارش کند، برای او می نویسد.»(الترغیب والترهیب، ج ۳، ص ۹۶) این حدیث به وضوح نشان می دهد، یک سخن به ظاهر کوچک و بی اهمیت، چگونه می تواند موجبات خشم الهی را فراهم آورد، چه رسد به شوخی های مستمر و برنامه ریزی شده ای که عفت کلام و حیای جامعه را هدف گرفته اند. امام علی(ع) می فرماید: «هر که سخن بسیار گوید، خطایش بسیار شود و هر که بسیار خطا کند، شرم و حیایش کم شود و هر که کم شرم و حیاشود، پارسایی اش کاهش یابد و هر که پارسایی اش کم شود، دلش بمیرد و هر که دلش بمیرد، به آتش رود.»(نهج البلاغه، حکمت ۳۴۹)

سیدحسین خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

متأسفانه، برخی برنامه های طنز برای خندانن مردم مدام سعی دارند از شوخی های مشهوری و جنسی استفاده کنند که هر روز هم به تعداد آنان اضافه می شود. البته سال هاست که در سینمای ایران نیز این موضوع دستمایه برخی فیلم سازان قرار می گیرد و گاهی به همین دلیل فیلم های پر فروشی هم دارند. در جامعه ما که بر پایه تعلیم الهی و میراث تمدنی کهن استوار شده، خندیدن به بهای فروپاشی ارزش های اخلاقی، معامله ای زیانبار است. آنچه امروز در قالب طنز و شوخی در برخی برنامه ها و فیلم ها شاهد آن هستیم، نه تفریحی سالم، بلکه زهری کشنده است که به جام جامعه ریخته می شود. این شوخی های جنسی و مبتذل، اگر چه ممکن است لبخندی موقت بر لب برخی افراد بنشانند، در باطن خود، بنیان های اخلاقی همان فرد و جامعه را نشانه رفته است. به عبارتی، در کشور عزیزمان ایران که شئونات اجتماعی و رفتاری بر مبنای تعلیم دینی پایه گذاری شده است، این نوع برنامه سازی های ضد اجتماعی تولید می شود که هر روز بیشتر سعی دارد پرده های حیا و عفت را کنار بزند؛ در حالی که در روایات از بی عفتی و زشت گفتاری

دوستی ممنوع!

آیت الله محمدتقی بهجت: باید خیلی خیلی ملتفت باشیم که از مفاد «إِنِّي تَارِكُ فِیْکُمُ الثَّقَلِینِ»؛ که قرآن و عترت است، جدا نشویم و گر نه در دار الضَّیَافَه گرگ ها قرار می گیرید. همه ملتفت باشید که از قرآن و اهل بیت(علیهم السلام) که باطنشان یکی است؛ جدا نشوید؛ با کافران و سرانشان و افراد مانند آنها، ابدا رفاقت و دوستی-و هر چه بدین معناست- نداشته باشید. اگر هم یک مصاحبتی با آنان کردید، شما باطل آنها را بگیریید و [عقاند] حق را به آنها بدهید؛ نه اینکه آنها باطل شان را به شما تزریق.

کافران درمسجد!

پرسش: آیا به طور مطلق جایز است که کفار داخل مساجد مسلمانان شوند، هر چند برای مشاهده آثار تاریخی باشد؟

پاسخ: ورود آنان به مسجد الحرام شرعاً ممنوع است و در سایر مساجد هم اگر هتک و بی حرمتی مسجد شمرده شود، جایز نیست، بلکه در سایر مساجد هم مطلقاً وارد نشوند.

آیت الله العظمی خامنه ای
اجوبه الاستفتائات، سؤال ۴۱۹

چند روایت می خوانم که کمی دل مان به حال خودمان بسوزد.

امیرالمؤمنین(ع) در حال تشریف بردن به جنگ بودند، دیدند جُویرِیه نیست. به حضرت اطلاع دادند که او انتهای لشکر است، حضرت فرمودند: به او بگویید جلو بیاید. وقتی آمد حضرت فرمودند: جویریه! آیا تو نمی دانی که من نمی توانم دوری تو را تحمل کنم؟ این موضوع ابعاد عجیبی دارد! مثلاً فرض بفرمایید بچه کوچک نمی تواند دوری مادر خود را تحمل کند، چون بچه نیاز محض است، وقتی بچه کمی بزرگ تر می شود، اگر درست تربیت نشده باشد یا اهل شکر نباشد دیگر نمی تواند پدر و مادر خود را تحمل کند! یعنی هر چه نیاز کم می شود، فاصله می گیرد. امامی که نیاز ندارد، وقتی می فرماید نمی توانم دوری تو را تحمل کنم، یعنی همه موضوع «محبت» است، آن هم محبت بی شائبه، محبت بی نیاز. حضرت بدین دلیل می فرمایند که من نمی توانم دوری تو را تحمل کنم، چون حضرت عاطفه محض است!

دین مبین اسلام با بینشی عمیق، پیروان خود را از هرگونه گفتار و رفتار پیوهده و غیراخلاقی بر حذر داشته است. خداوند متعال در قرآن کریم ویژگی های بندگان خویش را اینگونه بر می شمارد: «وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ»؛ و کسانی که از لغو و بیهودگی رویگردانند. شوخی های مبتذل، مصداق بارز «لغو» هستند؛ سخنان و رفتارهایی که هیچ خیر و سود دنیوی یا اخروی در آنها نیست و تنها پیامدشان، کاستن از حیثیت انسانی و به خطر انداختن عفت عمومی است. شوخی های غیراخلاقی می توانند افراد را به سمت فجور و بی بندوباری سوق دهند. این یک زنجیره به هم پیوسته است که انتهای آن، دوری از رحمت الهی و عذاب اخروی است.

همان گونه که یک نخ سیگار، درپچه ای به سوی ورطه هولناک اعتیاد به مواد مخدر می گشاید، یک شوخی مبتذل نیز می تواند سرآغازی برای بی اخلاقی و فروغلتیدن به ورطه بی عفتی باشد. نوجوان و جوانی که بارها و بارها در معرض این شوخی ها قرار می گیر، در تدریج حساسیت خود را از دست می دهد. امروزه برخی افراد این مسائل را با مشکلات جامعه قیاس کرده و می گویند فساد اینگونه برنامه ها از اختلاس ها بیشتر نیست؛ اما فکر نمی کنند که همان اختلاسگر هم روزی گناهان کوچکی داشت و به مرور به اژدهایی چند سر تبدیل شد که اموال مردم را می بلعد و هر روز بزرگ تر می شود.

محمد ابن الهادی(ع)

سیدمحمد، فرزند امام هادی(ع) حدود سال ۲۲۸ق در صربا متولد شد و مادرش را حدیث باسلیل دانسته اند. کنیه اش ابوجعفر و ابوعلی بود و به القابی مانند «سبع الدجیل» و «سبع الجزیره» شهرت داشت. نسل ایشان از طریق نوادگانش، به ویژه شمس الدین محمد مشهور به میرسلطان بخاری، ادامه یافت. اخلاق و تقوای برجسته سیدمحمدسبب شده بود برخی شیعیان گمان کنند امامت پس از امام هادی(ع) به ایشان می رسد اما ایشان در زمان حیات پدر از دنیارفت و امام هادی(ع) بر امامت امام حسن عسکری(ع) تصریح فرمودند. کرامات فراوانی به سیدمحمد نسبت داده شده و در میان مردم عراق احترام ویژه ای دارد.

دین

شماره ۱۲۱۷ | دوشنبه ۲۴ آذر ۱۴۰۴

صداقت

تشخیص درست!

ایمان معینی

کارشناس علوم دینی

برای بالا رفتن قدرت تشخیص حق و باطل، راه های بسیار کاربردی در قرآن آمده است که در خود قرآن و در روایات، تجربیات تاریخی و علمی ریشه دارد. اینجا سخن از چند سلاح است، برای روزگاری که آشفتگی گفتارها و رنگارنگی فریب ها، تشخیص حقیقت را دشوار می کند. خداوند در قرآن می فرماید: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنِ تَنَاقَضُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا» (انفال/۲۹) ای کسانی که ایمان آورده اید، اگر تقوای الهی پیشه کنید، خداوند برای شما «فرقان» قرار می دهد! یعنی نیروی جداکننده حق از باطل در ایمان است و خدا اعطا می کند. این آیه سنگ بنای بحث ماست. تقوا پیش نیاز دریافت نور تشخیص است. تقوا یعنی دوری از گناه، خویشستداری و قرار گرفتن در مدار بندگی، اما کسی که در شهوات و منافع شخصی غرق باشد، قلبش نمی تواند آینه حقیقت باشد.

قرآن خود را «نَبِیْنًا لِّكُلِّ شَیْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِینَ» (نحل/۸۹) معرفی می کند؛ بیان کننده همه چیز و مایه هدایت و رحمت. پس اولین دستور، مأنوس شدن با خود قرآن است؛ نه شنیدن از دیگران. تلاوت با تدبیر، فهم زبان قرآن (هر چند با ترجمه) و درنگ در آیتش، ذهن را با معیارهای الهی آشنا می کند. همان طور که اهل بیت(ع) می فرمایند، قرآن ریسمان محکم خداست که باید به آن چنگ زد. قرآن پیوسته مردم را به تعقل و تدبیر دعوت می کند: «أَفَلَا تَعْقِلُونَ» (بقره/۴۴) تشخیص حق از باطل نیازمند خردورزی است؛ اما خردی که در پرتو ایمان و تقوا باشد. علم دانش (دینی و دنیوی) بیشتر، شناخت عمیق تر. امروزه در علوم ارتباطات و رسانه، درباره «سواد رسانه ای» و تشخیص اخبار جعلی صحبت می شود که مصداقی از همین خردورزی است.

قرآن هشدار می دهد: «وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ» (اسراء/۳۶) از چیزی که بدان علم نداری پیروی مکن. جامعه امروز پر است از شایعات، تبلیغات و القانات. باید منبع اطلاعات را شناخت، سند و دلیل خواست و از تقلید کورکورانه از اکثریت یا شخصیت ها پرہیز کرد: «وَإِنْ تَطَّعَ أَكْثَرُ مَنْ فِی الْأَرْضِ یُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ» (انعام/۱۱۶) قرآن برای شناخت حق و باطل، به «ثمره» توجه می دهد: «اتَّبِعُوا النَّاسَ بِالْأَبْرِ وَتَسْأَلُوا أَنفُسَكُمْ» (بقره/۴۴) آیا مردم را به نیکی فرامی خوانید و خود را فراموش می کنید؟ باید دید سخنگو خود عامل به گفتارش هست یا نه؟ همچنین باطل اغلب آثار شومی دارد: تفرقه، فساد، دروغ و هرج و مرج، حق گرچه گاهی سخت است، آتارش آرامش، عدالت، صفا و رشد است. قرآن می فرماید: «وَلَيَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّىٰ تَعْلَمَ الْمُجَاهِدِینَ مِنكُمْ وَالصَّابِرِینَ» (محمد/۳۷) خداوند مردم را می آزماید تا مجاهدان و صابران را مشخص کند. در بحبوحه فتنه ها و بحران هاست که حق و باطل آشکارتر می شوند. تاریخ صدر اسلام پر از این صحنه هاست؛ در جنگ جمل، بسیاری فریب ظاهر قضیه را خوردند؛ اما آنان که معیارهای قرآنی داشتند، باطن را دیدند. قرآن دستور می دهد: «وَاصْبِرْ نَفْسَکَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِیِّ» (کهف/۲۸) خودت را با کسانی نگه دار که صبح و شام پروردگارشان را می خوانند. همنشین خوب، چراغ راه است. مشورت با عالمان دینی، باتقوا و بی غرض، که به «أَهْلَ الذِّکْرِ» (نحل/۴۳) توصیه شده، راهگشاست؛ اما حتی در اینجا نیز باید عاقل بود و چشم و گوش خود را بست.

قبیله عشق

جانبا ز دفاع از حرم
و شهید اقتدار

«شهید مهدی نعمتی» متولد انقلاب بود. چهاردهم بهمن‌ماه ۱۳۵۷ در یکی از محلات جنوب شرق تهران به دنیا آمد و در جنگ دوازده روزه وقتی لباس سبز شهادت و پاسداری به تن داشت، به شهادت رسید. برادر شهید نعمتی درباره او می‌گوید: «برادر من چند بار به سوریه اعزام شده بود. اما تعداد دقیق حضورش یادم نیست. در ابتدای حضورش، مسئولان شهید اجازه رفتن نمی‌دادند و با اصرار توانسته بود اعزام بگیرد. آنقدر به این حضور ادامه داد که نهایتاً جانباز شد. خود شهید در مورد نحوه مجروحیتش می‌گفت: در منطقه عملیاتی اگر با سرعت کمتر از ۲۰۰ کیلومتر می‌رفتم، تک تیراندازهای تکفیری ما را می‌زدند. شب بود و من هم با توپوتا با سرعت زیادی می‌رفتم. به خاطر اینکه شناسایی نشوم مجبور شدم چراغ‌های خودرو را خاموش کنم. همینطور که می‌رفتم به داخل دره‌ای سقوط کردم... بر اثر این حادثه برادر من از ناحیه گردن و دست و چند نقطه دیگر مجروح شده بود.

مهدی از همان بچگی عاشق شهادت بود. مهدی یک رفیقی داشت به اسم حاج حمیدرضا بنیاد که از جانبازان ۷۰ درصد دفاع مقدس بود. آشنایی با شهید بنیاد تأثیر زیادی روی روحیه برادر من داشت. حاج آقا بنیاد مسئول گروه سرود نماز جمعه بود. ایشان در شهرک شاهد چند نفر از فرزندان شهدا را دور خودش جمع کرده بود برادر من هم از طریق شهید بنیاد با این بچه‌ها آشنا شده بود. یادم است یک روز صبح که برای نماز بیدار شده بودم، دیدم آقا مهدی دارد گریه می‌کند. علتش را که پرسیدم گفت جانباز بنیاد به شهادت رسیده است.

مهدی بسیار خوش‌برخورد بود و اهل مزاح و شوخی. حتی اگر عصبانی هم می‌شد، به شوخی حرفش را می‌زد. این اخلاقش باعث شده بود هر وقت که محل کارش را تغییر می‌داد، طوری برخورد می‌کرد که همه او را دوست داشتند و از رفتن ناراحت می‌شدند. اهل صلورحم هم بود. بعد از شهادتش بعضی از فامیل که ارتباط آنها با ما کمتر بود، می‌گفتند مهدی به ما سر می‌زد و مشکلات ما را حل می‌کرد. یکی از خصوصیات اخلاقی شهید این بود که کار مردم را راه می‌انداخت. وقتی که به فراجا مأمور شد، در بحث گذرنامه اربعین، چون خودش هم عاشق و شیفته امام حسین(ع) و سفر معنوی اربعین بود، کار مردم را راه می‌انداخت. در صدور گذرنامه اربعین توجه خاصی داشت. اگر کسی کارش گیر می‌کرد و نمی‌توانست گذرنامه اربعین بگیرد، کافی بود با آقا مهدی تماس بگیرد و ایشان سریع کارش را راه می‌انداخت. چند روز قبل از شهادت برادر من، وی یکی دیگر از برادرهایم همزمان عمل جراحی داشتیم که شهید کارهای ما را انجام داد. وقتی من عمل کردم، ۴۸ ساعت تمام در بیمارستان پیش من ماند. اتفاقاً چهار روز قبل از شهادتش بود. این آخرین باری بود که کمک آقا مهدی را در زندگی من احساس می‌کردیم.»

حسن نوروزی

دبیر گروه سپاه

همایش بزرگ «سربازان عصر ظهور» به مناسبت ۱۶ آذر، روز دانشجو، با حضور «سرلشکر محمد پاکپور» فرمانده کل سپاه و «سردار محمدرضا حسنی آهنگر» رئیس دانشگاه امام حسین(ع) و جمعی از مسئولان، دانشجویان و خانواده‌های شهدا در مرکز همایش‌های اندیشه دانشگاه جامع امام حسین(ع) برگزار شد. سرلشکر پاکپور در این همایش با تأکید بر اینکه جنگ اخیر جنگ تکنولوژی و هوش مصنوعی بود، خطاب به دانشجویان دانشگاه امام حسین(ع) گفت: «امروز نیاز میدان ما تمرکز بر مباحث پدافند هوایی و فناوری‌های پنهان‌کاری است. اگر بتوانیم تسلیحات و موشک‌های مان را به فناوری‌های نوین مجهز کنیم، ضربه عبور از سپرهای دفاعی دشمن به شدت افزایش می‌یابد. دانشگاه امام حسین(ع) باید با ایجاد تنیدگی میان نیاز میدان و تحقیقات علمی، این خلاها را پر کنند.»

فروپاشی محاسبات دشمن

سردار پاکپور با اشاره به طرح‌ریزی پیچیده دشمن، اظهار کرد: «دشمن با آغاز جنگ سخت ۱۲ روزه، در پی تبدیل آن به یک جنگ ترکیبی تمام‌عیار بود. برآورد آنها این بود که با بمباران مواضع حساس، مراکز موشکی و فرماندهی، همزمان عناصر تروریست و تجزیه‌طلب را در مرزها فعال کرده و در داخل کشور نیز آشوب و بلوا ایجاد می‌کنند.»

وی افزود: «دشمن تصور می‌کرد با هدف قرار دادن چهار فرمانده ارشد ما، شهیدان سلامی، رشید، باقری و حاجی‌زاده، شیرازه فرماندهی و میدان عملیاتی ما دچار فروپاشی خواهد شد، اما این یک خطای محاسباتی بزرگ بود.»

درایت رهبر معظم انقلاب

فرمانده کل سپاه با تشریح وضعیت ساعات اولیه جنگ تصریح کرد: «دشمن انتظار داشت با شهادت فرماندهان، سیستم مدیریت جنگ از هم پاشد، اما با درایت و حکمت رهبر معظم انقلاب، بلافاصله جانشینان به کار گمارده شدند و ساختار فرماندهی ترمیم شد.»

وی با ذکر خاطره‌ای از آن ایام گفت: «زمانی که مسئولیت فرماندهی کل سپاه به بنده ابلاغ شد، پیش از آن گرچه در نیروی زمینی فعالیت می‌کردم، اما به جهت ضرورت هماهنگی‌ها با سردار موسوی، فرمانده هوافضا، در ارتباط بودم و از میزان آمادگی آن بخش و سایر یگان‌ها سؤال می‌کردم. به‌خوبی مشاهده می‌کردم که آمادگی‌ها در حوزه هوافضا و دیگر بخش‌های عملیاتی کاملاً صددرصدی است. به همین دلیل، به محض آنکه فرماندهی کل سپاه به اینجانب ابلاغ شد و دستور آغاز عملیات صادر شد، تنها دو تا سه ساعت پس از دریافت حکم، عملیات‌های سنگین، کوبنده و مقابله‌ای آغاز شد.»

درخواست پایان جنگ

سردار پاکپور به واکنش قاطع ایران به تجاوزات اشاره کرد و گفت: «در روزهای پایانی جنگ، پس از آنکه دشمن گستاخی را از حد گذراند، تصمیم گرفتم به تعداد بمب‌های آنها پاسخ دهم. در شب آخر، پایگاه هوایی العديد در قطر که مهم‌ترین پایگاه آمریکایی‌ها در منطقه است، هدف ۱۴ فروند موشک قرار گرفت.»

وی افزود: «پس از این عملیات سنگین، آمریکایی‌ها پیام دادند که «اگر شما نژید، ما هم دیگر نمی‌زنیم» و در نهایت در روز دوازدهم، دشمن که توان تساب‌آوری در برابر ضربات موشکی و انسجام ملی ما را نداشت، درخواست آتش‌بس داد.»

چهار رکن پیروزی

فرمانده کل سپاه چهار عامل را دلیل اصلی پیروزی در این نبرد دانست و عنوان کرد: «اول؛ عنایت الهی که رکن اصلی موفقیت ما بود. سپس حکمت و درایت رهبر معظم انقلاب که با آرامشی مثال‌زدنی، همزمان جنگ و کشور را مدیریت کردند. سوم انسجام بی‌نظیر مردم، اتحادی مقدس که تمام اقشار جامعه را فارغ از گرایش‌های سیاسی در برابر دشمن یکپارچه کرد و در آخر، تداوم آتش و تاب‌آوری رزمندگان، با وجود فشارهای سنگین، پاسخ‌های موشکی ایران لحظه‌ای قطع نشد و حجم آتش در روزهای آخر افزایش یافت.»

سرلشکر پاکپور با بیان اینکه ما هم‌اکنون در وضعیت قطع درگیری هستیم، تصریح کرد: «قطعاً دشمن می‌داند که اگر بخواهد اقدامی علیه جمهوری اسلامی انجام دهد، حتماً پاسخی سخت‌تر و کوبنده‌تر از دوره قبل خواهد گرفت و

فرمانده کل سپاه از آمادگی کامل نیروهای مسلح خبر داد

سخت‌تر و کوبنده‌تر پاسخ خواهیم داد

آنها در برآوردهای خود به این موضوع رسیده‌اند که هیچ اقدامی انجام نمی‌دهند.» وی افزود: «در این شرایط ما باید آمادگی خودمان را حفظ کنیم و حتماً باید بدانیم دشمن نیز در مدتی که از جنگ گذشته، در حال برطرف کردن ضعف‌های خود است و ما هم باید علاوه بر برطرف کردن ضعف‌های خود بررسی کنیم که دشمن در جهت ضعف‌های خود چه کارهایی می‌خواهد انجام دهد، همچنین باید درخصوص تکنولوژی و در زمینه تکنیک و تاکتیک فکر کنیم و دانشگاه امام حسین(ع) در این زمینه می‌تواند خیلی تأثیرگذار باشد.»

تمرکز بر پدافند هوایی

سرلشکر پاکپور با تأکید بر اینکه جنگ اخیر جنگ تکنولوژی و هوش مصنوعی بود، خطاب به دانشجویان دانشگاه امام حسین(ع) گفت: «ما در میدان نبرد با تکنولوژی روز دنیا، آمریکا و اروپا طرف بودیم. امروز نیاز میدان ما تمرکز بر مباحث پدافند هوایی و فناوری‌های پنهان‌کاری است.»

وی تأکید کرد: «اگر بتوانیم تسلیحات و موشک‌های مان را به فناوری‌های نوین مجهز کنیم، ضربه عبور از سپرهای دفاعی دشمن به شدت افزایش می‌یابد. دانشگاه امام حسین(ع) باید با ایجاد تنیدگی میان نیاز میدان و تحقیقات علمی، این خلاها را پر کند.»

فرمانده کل سپاه در پایان ضمن تجلیل از مقام شامخ فرماندهان شهید این نبرد، خاطر نشان کرد: «ما به عنوان سربازان نظام تا آخرین قطره خون پای امنیت کشور و راه شهدا ایستاده‌ایم و دشمن بداند که اکنون با شناسایی ضعف‌ها و ارتقای توانمندی‌ها، هرگونه خطای مجدد با پاسخی به مراتب کوبنده‌تر مواجه خواهد شد.»

دانشگاه تراز انقلاب اسلامی

در بخشی از این مراسم «سردار حسنی آهنگر» رئیس دانشگاه جامع امام حسین(ع) به موضوع اهمیت دانشگاه‌ها در انقلاب اسلامی پرداخت و با اشاره به تأکیدات امام خمینی(ره) و رهبر معظم انقلاب، مبنی بر اینکه دانشگاه باید از الگوهای وارداتی و غربی فاصله بگیرد و به سمت یک مدل آموزشی و پژوهشی مبتنی بر ارزش‌های انقلاب اسلامی حرکت کند اظهار داشت: «ما به دنبال دانشگاهی هستیم که در تراز انقلاب اسلامی قرار گیرد و در این مسیر، دانشگاه امام حسین(ع) با پشتوانه سپاه پاسداران، گام‌های بلندی برداشته

است.»

معرفی دانشگاه امام حسین(ع)

سردار حسنی آهنگر در ادامه وضعیت کنونی دانشگاه جامع امام حسین(ع) را معرفی کرد و از فعالیت‌های گسترده دانشگاه در زمینه‌های گوناگون علمی از جمله هوافضا، موشکی، دریایی، نانو فناوری، هوش مصنوعی و زیست فناوری خبر داد و افزود: «دانشگاه امام حسین(ع) در همکاری با سپاه در حوزه‌های مختلف علمی و پژوهشی، نقش مهمی در تأمین نیازهای انقلاب اسلامی ایفا می‌کند.»

سردار حسنی آهنگر همچنین به نقش دانشگاه در تربیت نیروی انسانی متعهد به انقلاب اسلامی اشاره کرد و گفت: «ما در دانشگاه امام حسین(ع) تلاش داریم دانشجویانی تربیت کنیم که در جهت حل مسائل کشور و انقلاب اسلامی حرکت کنند. این دانشگاه بر اساس نیازهای سپاه و انقلاب اسلامی، نظام مسائل خاص خود را تعریف کرده و دانشجویان هدفمند را جذب می‌کند.»

ایستاده برابر تهدیدهای دشمنان

وی در بخش دیگری از سخنان خود به موضوع جنگ ترکیبی دشمن علیه جمهوری اسلامی ایران اشاره کرد و گفت: «دشمن با استفاده از ابزارهای مختلف از جمله تحریم‌های اقتصادی، جنگ رسانه‌ای، ترور دانشمندان و خرابکاری‌های سایبری در تلاش است تا انقلاب اسلامی را تضعیف کند.» سردار حسنی آهنگر تأکید کرد: «دانشگاه امام حسین(ع) با تدوین نقشه راه آموزشی و پژوهشی، به دنبال مقابله با این تهدیدها و تقویت توانمندی‌های کشور در تمامی ابعاد است.»

رئیس دانشگاه جامع امام حسین(ع) در پایان سخنان خود، از تمامی مسئولان و استادان دانشگاه خواست تا در راستای تحقق تدابیر رهبر معظم انقلاب برای پیشبرد اهداف انقلاب اسلامی و تحقق تمدن نوین اسلامی، به وظایف خود عمل کنند. وی افزود: «تمامی ما باید خود را سربازان عصر ظهور بدانیم و در این مسیر، دانشگاه امام حسین(ع) به عنوان یک دانشگاه تراز انقلاب اسلامی، نقشی برجسته ایفا خواهد کرد.»

گفتنی است در پایان این مراسم از خانواده شهدای دانشجو و دانشجویان ممتاز دانشگاه تجلیل به‌عمل آمد و همچنین با دانشجویان عکس یادگاری گرفته شد.

خبر

۳۱ طرح سازندگی

بسپح سازندگی قم در تداوم فعالیت‌های عمرانی و جهادی خود، با همکاری اداره کل راهدارکل راهداری استان، ۳۱ طرح عمرانی را در مناطق گوناگون اجرا کرده است. این طرح‌ها شامل بهسازی مسیرهای روستایی، اصلاح نقاط حادثه‌خیز، آسفالت راه‌های دسترسی و محوطه مدارس می‌شود. یکی از مناطق بهره‌مند از این اقدامات، روستای گلستان در بخش جعفریه است؛ روستایی که سال‌ها با مشکلات تردد و حوادث رانندگی مواجه بود. اجرای طرح بهسازی و آسفالت در این منطقه، ضمن افزایش ایمنی جاده، رضایت و قدردانی اهالی را به همراه داشته است و در راستای حمایت از دولت به دست بسپح سازندگی قم انجام گرفته شده است.

۱۹ پروژه آبخیزداری

بسپح سازندگی سپاه استان سمنان در راستای مدیریت منابع آب، حفاظت از خاک و تقویت زیرساخت‌های کشاورزی، ۱۹ پروژه آبخیزداری و توسعه‌ای را با محوریت طرح «آبخیز تا جالیز» در سطح استان اجرا کرده است. از این تعداد، سه پروژه با کارفرمایی اداره کل منابع طبیعی و ۱۶ پروژه با کارفرمایی جهاد کشاورزی و مجموع اعتبار ۱۶ میلیارد تومان تعریف شده‌اند. این طرح‌ها با هدف کنترل روان‌آب‌ها، کاهش فرسایش خاک، تغذیه سفره‌های زیرزمینی و افزایش بهره‌وری اراضی اجرا شده و تاکنون ۱۵ پروژه به بهره‌برداری رسیده و چهار پروژه دیگر در حال تکمیل است و امید است به زودی این چهار پروژه تکمیل شود.

خدمت درمانی

«سعید کیانی» رئیس سازمان بسپح جامعه پزشکی استان کرمانشاه گفت: «در هفته سوم آذرماه امسال، خدمات گسترده و رایگان درمانی در ۲۶ منطقه محروم شهری و روستایی استان کرمانشاه به مردم ارائه شده است. این خدمات در حوزه‌های مختلفی از جمله اورژانس، زنان و زایمان، ارتوپدی، بینایی‌سنجی، چشم‌پزشکی، دندان‌پزشکی، جراحی عمومی، بیماری‌های عفونی و همچنین توزیع داروی رایگان و تحویل عینک رایگان انجام شد. در مجموع، در هفته بسپح امسال بیش از ۳۱ هزار خدمت درمانی رایگان در کانون‌های بسپح جامعه پزشکی استان، کانون‌های بیمارستانی و روستاهای محروم به مردم شریف استان کرمانشاه ارائه شده است.»

معاون سیاسی سپاه در جمع پاسداران سپاه سلمان استان سیستان و بلوچستان

حل مشکلات بدون حمایت از دولت ممکن نیست

«سردار جوانی» گفت: «یک پاسدار باید به ماهیت پاسداری بیش از هر نکته‌ای توجه کند؛ ماهیت پاسداری، حرکت در مسیر عبودیت و بندگی و در یک کلمه حرکت در مسیر جهاد فی سبیل‌الله است. اگر امروز ما مفتخریم به پوشیدن لباس سبز پاسداری که لباس شهادت استد این همان مسیری است که امیرالمؤمنین(ع) فرمودند «إِنَّ الجهاد بآءٌ من أبواب الجنة».»

به گزارش صبح صادق سردار دکتر یدالله جوانی معاون سیاسی سپاه در جمع پاسداران سپاه سلمان استان سیستان و بلوچستان با تأکید بر اهمیت پاسداری از انقلاب اسلامی گفت: «پاسداری یعنی عبادت؛ آن هم عبادتی ویژه که خداوند نصیب اولیای خاص خود می‌کند. با چنین نگاهی است که همه دشواری‌ها قابل تحمل و حتی شیرین می‌شود و انسان تلاش می‌کند در انجام کارها از دیگران سبقت بگیرد. پاسداری شوقی الهی است؛ یک عمل عبادی ضروری برای حفظ عزت امت اسلامی و کیان اسلام. خداوند به مجاهدان فی سببیل‌الله فضیلت و برتری بخشیده و در این ۴۶ سال نیز همواره لطف خود را شامل حال پاسداران کرده است.»

سردار جوانی ادامه داد: «همان‌طور که سرلشکر شهید سلامی فرمودند: «سپاه در عاشورا متولد شد.» فرهنگ و مکتب پاسداری در عاشورا تکمیل شد و در گذر زمان به ۲۲ بهمن رسید؛ روزی که جبهه توحید در جغرافیای راهبردی ایران شکل گرفت و انقلاب اسلامی پدید آمد تا آلمان بزرگ خود را رساندن انسان به حیات طویه، ساخت تمدن اسلامی و زمینه‌سازی ظهور آخرین حجت‌اللهی-دنبال کند.»

● تحلیل جنگ دوازده روزه

معاون سیاسی سپاه با اشارهای کوتاه به جنگ ۱۲ روزه، گفت: «امروز در مراکز مطالعات راهبردی غرب، شرق، آمریکا، سرزمین‌های اشغالی و اروپا جنگ ۱۲ روزه به‌عنوان رویدادی استثنایی در تاریخ بررسی می‌شود. کسانی که به ایران حمله کردند، از نظر توانمندی، تجربه جنگ، فناوری‌های مدرن، تجهیزات و پشتوانه ناتو، چکیده دستاوردهای غرب را در اختیار داشتند. پس از طوفان‌الاقصى و مجموعه حوادث پیش آمده، به این جمع‌بندی رسیدند که اکنون زمان درگیری مستقیم با جمهوری اسلامی برای پایان‌دادن به آن رسیده است.»

سردار جوانی با اشاره به سخن رهبر معظم انقلاب در ایام جنگ مبنی بر اینکه دشمن «اشتباه کرد» تحلیل کرد: «چه کسی می‌تواند چنین سخنی بگوید؟ این سخن از چه منشأ و چه مبدای صادر می‌شود؟ غرب با تمام توان آمده بود تا بی‌رحمانه نابود کند در این هنگام رهبر معظم انقلاب فرمودند: «بیچاره خواهید شد.» این سخن از جنس سخن حضرت موسی است؛ هنگامی که موسی و یارانش به رود نیل رسیدند و ارتش فرعون پشت سرشان بود، یاران وحشت کردند، اما موسی با آرامش فرمود: «اتر سید، اِنَّ مَعِيَ رَبِّیْ؛ پروردگارم با من است.»»

وی ادامه داد: «در نهایت کار دشمن به جای رسید که حضرت آقا فرمودند: «آمدند شرارت کردند، اما کتک خوردند و دست خالی برگشتند.» این است عظمت نصرت الهی؛ و دشمنی که با ۲۰-۳۰ سال کار مستقیم وارد میدان شد، در نهایت شکست خورد.» معاون سیاسی در ادامه با اشاره به اینکه دشمن پس از جنگ دوازده روزه در پی القای

روایت پیروزی است در خصوص چرایی این جنگ شناختی دشمن اظهار داشت: «دشمنان به‌دنبال فروپاشی، تکه‌تکه‌کردن ایران و نابودی مقاومت بودند. جان مرشایمر، استاد معتبر آمریکایی که در موضوعات مرتبط با مقاومت، حزب‌الله، رژیم صهیونیستی و جنگ ۱۲ روزه مصاحبه‌ها و مطالب فراوانی دارد می‌گوید: «این ترامپ نبود که نتانیاو را متمایل به توقف جنگ کرد؛ این موشک‌های ایران بود که اسرائیل را به عقب راند و نتانیاو را برای توقف جنگ، دست‌به‌دامان ترامپ کرد.»

وی با اشاره به اینکه دشمنان بارها گفته بودند «تازمانی که ایران را نزنیم، فشار بر مقاومت فایده ندارد» اظهار داشت: «جنگ ۱۲ روزه نشان داد ملت ایران دشمنانی دارد که تنها زبان قدرت را می‌فهمند. نظریه «ایران قوی» نیز بر همین اساس است.»

● آینده مقاومت بهتر از امروز مقاومت

معاون سیاسی سپاه با تأکید بر این سخن رهبر معظم انقلاب که فرمودند: «آینده مقاومت، بهتر از امروز مقاومت است.» شرایط منطقه را تحلیل و تصریح کرد: «انتخابات عراق فرصت‌هایی را برای بررسی صدای مقاومت فراهم کرد. بسیاری به‌سمت تحریم انتخابات عراق رفتند، با این تصور که طرفداران مقاومت نمی‌توانند موقعیت پیدا کنند و مردم رأی نخواهند داد. اما بر خلاف تمامی پیش‌بینی‌ها و ارزیابی‌ها که روند کاهش مشارکت را پیش‌بینی می‌کردند، این انتخابات تحت تأثیر حوادث دو سال گذشته و جنگ ۱۲ روزه؛ نخست، افزایش مشارکت ۱۵ تا ۱۶ درصدی که به بالای ۵۵ درصد رسید، و دوم، کسب بالاترین میزان رأی توسط جبهه مقاومت در طی یک سال گذشته؛ این موضوع در حالی بود که مشارکت در انتخابات ۲۰۲۱ عراق ۴۱ درصد بود.»

وی اضافه کرد: «در سوریه نیز تحركات جدیدی شکل گرفته، و در غزه هم حماس در حال بازسازی است. در یمن نیز وضعیت مشابهی برقرار است و ایران نیز با ایستادگی خود در برابر فشارها، به طور غیر مستقیم نشان داده که تردیدی در موفقیت جبهه مقاومت وجود ندارد. آینده مقاومت روشن‌تر شده است و این یک دستاورد بزرگ برای انقلاب اسلامی

و ملت ایران به شمار می‌آید.»

سردار جوانی در خصوص مسائل داخلی کشور تأکید کرد: «یکی از مسائل کلیدی که باید در اولویت قرار گیرد، حفظ وحدت است. دشمنان جمهوری اسلامی با تجارب چهل ساله خود، به این نتیجه رسیده‌اند که مهم‌ترین راه برای مقابله با انقلاب اسلامی، ایجاد تفرقه و اختلاف در داخل کشور است. دشمنان از هر فرصتی برای ناراضی‌ی، اعتراض و ایجاد شکاف بهره می‌برند. بنابراین، برای مقابله با این تهدیدها، باید همگان توجه داشته باشیم که وحدت در برابر دشمنان اسلام و ایران حیاتی است. این وحدت باید از هر شکل و گونه‌ای که ممکن است، در داخل کشور تقویت شود تا در برابر توطئه‌ها و تهدیدهای خارجی ایستادگی کنیم.»

وی در ادامه تصریح کرد: «وحدت نیاز به محور دارد و محور وحدت، ولایت فقیه است؛ همان‌طور که امام فرمودند: «پشتیبان ولایت فقیه باشید تا به مملکت‌تان آسیبی نرسد.»»

● راه‌حل مسائل داخلی کشور

معاون سیاسی سپاه با تأکید بر اینکه باید حامی دولت باشیم، اظهار داشت: «امروز با مشکلات زیادی در حوزه معیشت و اقتصاد روبه‌رو هستیم. به هر حال، اگر کشور بخواهد مشکلاتش را حل کند، عمده این مشکلات باید به دست دولت حل شود. گروه‌ها، احزاب، مطبوعات، نهاده‌ا و سازمان‌هایی که دغدغه مشکلات کشور و مردم را دارند، باید به کمک دولت بیایند. حضرت آقا هم فرمودند که باید به دولت کمک و پشتیبانی منطقه‌ای برای حل مشکلات کشور صورت گیرد.»

سردار جوانی با تأکید بر اینکه در جنگ شناختی دشمن دو هدف اصلی، نابودسازی ایمان و معنویت، و از بین بردن امید در جامعه را در دستور کار دارد یادآور شد: «ارتباط با خدا و تقویت آن، جامعه را پیش می‌برد. دشمن تمام تلاش خود را می‌کند که جامعه را از معنویت دور کند. جامعه‌ای که ایمان و معنویتش را از دست بدهد، امید خود را نیز از دست خواهد داد و به جامعه‌ای بی‌خاصیت تبدیل خواهد شد. دشمن دقیقاً بر روی ایمان و امید حمله

می‌کند.» وی ادامه داد: «امروزه، در حوزه جنگ شناختی، دشمن تلاش دارد به اقتصاد، معیشت، سرمایه‌گذاری و سایر حوزه‌ها ضربه بزند. باید جامعه و نیروهای مسلح همیشه در مسیر توانمندسازی و تقویت دفاعی خود حرکت کنند.»

● مقاومت به گفتمان جهانی تبدیل شده است

معاون سیاسی سپاه با اشاره به اینکه امروز، بیش از ۵۰ درصد مردم اروپا بر اساس نظرسنجی‌ها، ترامپ را دشمن می‌دانند، تصریح کرد: «مطالعاتی که مؤسسه یهودی در روسیه انجام داده و منتشر کرده، ادعان می‌کند که امروز بحث جدی این است که رژیم صهیونی برای ماندگاری خود، از کجا تهدید می‌شود؟ رژیم صهیونی می‌گوید برای بقا باید تهدیدها را حذف کند. آنها می‌گویند باید حزب‌الله، حماس و گروه‌های حشد الشعبی و مقاومت را از عراق و منطقه حذف کنند. مؤسسه یهودی در روسیه مقاله‌ای منتشر کرده که در آن به صراحت گفته می‌شود ایران تهدید اصلی برای رژیم صهیونی است. آنها اشاره می‌کنند که گفتمان ایران در موضوع فلسطین و رژیم صهیونی، به گفتمان جهانی تبدیل شده است. به‌طور ویژه، در آمریکا، نفرت از رژیم صهیونی روز به روز در حال افزایش است.»

وی ادامه داد: «تهدیدلی که برای رژیم صهیونی شکل گرفته، از جنس تهدیدهایی نیست که با موشک بتوان آن را نابود کرد. جوانان امروز، در واقع آیندسمازان فردا هستند. برای نمونه، زمانی که حوادث غزه شکل گرفت، دانشگاه‌های مهم و معتبر آمریکا شاهد تجمعات دانشجویی بودند که به دست پلیس سرکوب شد و حتی برخی استادان دانشگاه بیانیه صادر کردند. حضرت آقا در این بیانیه خطاب به این دانشجویان فرمودند که شما امروز بخشی از جبهه مقاومت هستید. به این معنا که اندیشه مقاومت که حضرت آقا به آن اشاره داشتند، به یک اندیشه جهانی تبدیل شده است. مؤسسه یهودی روسی نیز اشاره می‌کند که جوانان امروز، که به این اندیشه مقاومت پیوسته‌اند، فردا صاحبان قدرت خواهند بود.»

۱۵

پاسدار

شماره ۱۲۱۷ | دوشنبه ۲۴ آذر ۱۴۰۴

صداق

| روی خط |

مدیریت مصرف را جدی بگیریم

۰۸۷۴۹۰۰۰۹۱۲۰/ یک اندیشمند الجزایری بگوید دفاع از ایران اسلامی فقط یک موضع سیاسی نیست، بلکه یک وظیفه دینی است چون اگر ایران تضعیف شود، راه برای گسترش صهیونیسم و سلطه آمریکا در جهان اسلام باز می‌شود؛ اما جای تأسّف است که هنوز سلبریتی‌ها نتوانسته‌اند این موضوع را بفهمند.

۰۹۳۷۰۰۰۵۱۳۷/ همکاری ایران با روسیه و کشورهای اوراسیا در صنعت پتروشیمی نتایج خوبی داشته و باعث افزایش صادرات شده است. حضور فعال ایران در نمایشگاه‌های تخصصی روسیه کمک کرده توانمندی‌های کشور بهتر شناخته شود. این مسیر می‌تواند جایگاه اقتصادی ایران را در منطقه تقویت کند.

۰۰۶۷۸۸۰۰۹۲۱۰/ از مجلس و مسئولان مربوطه انتظار می‌رود اجازه حذف ارز ترجیحی کالاهای اساسی را ندهند. تا زمانی که کالابرگ‌ها اصلاح نشده و بازار سامان نیافته، فشار این تصمیم مستقیماً بر دوش اقشار ضعیف خواهد بود.

۰۰۷۵۱۸۰۰۰۹۳۶۰/ برخی مسئولان با بی‌توجهی، دانشگاه را از مسیر اصلی خود خارج می‌کنند. دانشگاه باید محل علم، رشد و تربیت نیروی سالم برای آینده کشور باشد، نه جایی برای سرگرمی و بی‌هدفی. این نگاه خطرناک به ضرر پیشرفت کشور است و باید با آن مقابله شود.

۰۰۸۴۶۶۰۰۰۹۱۷۰/ با وجود افزایش سطح تحصیلات و تأکید دین بر درست مصرف کردن، سالانه حدود ۳۵ میلیون تن غذا در کشور دور ریخته می‌شود. ارزش این مقدار اسراف به میلیاردها دلار می‌رسد و نشان می‌دهد در فرهنگ مصرف مشکل جدی داریم.

۰۰۷۷۱۳۰۰۰۹۱۸۰/ بازار عملاً بدون مدیریت رها شده است. بلاکچینی در تصمیمات

ارزی باعث تضعیف شدید پول ملی شده

و نگرانی مردم را بیشتر کرده است. سؤال

اینجاست که چرا دولت و بانک مرکزی در

برابر این وضعیت، اقدام مؤثر و روشنی انجام

نمی‌دهند؟

۰۰۱۴۷۳۰۰۰۹۱۳۰/ وقتی رئیس نهادی که باید حافظ ثبات اقتصادی باشد، فقط تماشاگر کاهش ارزش پول ملی است، طبیعی است که اعتماد مردم هم از بین برود. سقوط ریال، نتیجه ضعف در سیاست‌گذاری و مدیریت است.

۰۰۹۷۹۱۰۰۰۹۳۵۰/ رئیس فیفا اعتراف کرده که اروپا به خاطر عملکردش در طول تاریخ، بدهکار ملت‌های جهان است. با این حال، بعضی در داخل کشور هنوز غرب را الگوی نهایی می‌دانند؛ در حالی که حتی خودشان هم به اشتباهات‌شان ادعان می‌کنند.

۰۰۶۶۱۹۰۰۰۹۱۵۰/ برخی می‌گویند اگر آمریکا اوکراین را رها کرد، ممکن است روسیه هم ایران را معامله کند. این مقایسه درست نیست؛ چون جمهوری اسلامی هیچ‌گاه امنیت و استقلال خود را به تصمیم قدرت‌های خارجی وابسته نکرده است.

۰۰۵۵۲۱۰۰۰۹۳۷۰/ در ماجرای ناهنجاری‌های رخ‌داده در مسابقات ماراتن کیش، لازم است با عوامل اجرایی برخورد جدی شود تا برای سایر مدیران درس عبرت باشد و چنین اتفاقاتی تکرار نشود.

۰۰۷۳۷۰۰۰۹۱۲۰/ ایران خودرو برای سومین بار در یک سال در خواست افزایش قیمت داده است و احتمالاً باز هم با آن موافقت می‌شود. سؤال اصلی این است که در این میان، چه نهادی قرار است واقعاً از حقوق مردم دفاع کند؟

۳۰۰۹۰۰۰۳۰۰

سامانه پیامکی هفته‌نامه صبح صادق

۰۰۲۱۷۷۰۰۰۹۱۰۰

هفته‌نامه صبح صادق

